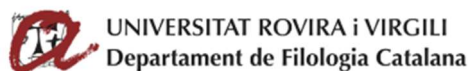

Sala de Graus i Sala de Junes, Facultat de Lletres, Campus Catalunya ([Avinguda Catalunya, 35, 43002 Tarragona](#))

Organitzat per l'equip del projecte AMRELSE (PID2021-125859NB-100) i el Departament de Filologia Catalana de la Universitat Rovira i Virgili

ÍNDEX

<i>RESUMS. SESSIONS DEL DILLUNS 6 DE JULIOL DE 2026</i>	3
Sessió paral·lela oral 1 [Línies temàtiques 1, 8]	3
Sessió paral·lela oral 2 [10]	7
Sessió paral·lela oral 3 [2, 6]	12
Sessió paral·lela oral 4 [10]	18
Sessió paral·lela oral 5 [3, 6]	23
Sessió paral·lela oral 6 [1, 2]	29
SESSIÓ PLENÀRIA 1	34
<i>RESUMS. SESSIONS DEL DIMARTS 7 DE JULIOL DE 2026</i>	38
Sessió paral·lela oral 7 [4]	38
Sessió paral·lela oral 8 [8, 9]	42
SESSIÓ PLENÀRIA 2	46
Sessió paral·lela oral 9 [1, 6]	48
Sessió paral·lela oral 10 [2, 5]	52
<i>LÍNIES TEMÀTIQUES</i>	58
<i>BIOGRAFIES</i>	59

RESUMS. SESSIONS DEL DILLUNS 6 DE JULIOL DE 2026

Sessió paral·lela oral 1 [Línies temàtiques 1, 8]¹

Títol

Ideologies lingüístiques, xarxes socials i transmissió de l'aranès a la Val d'Aran

Autora i autors

Helena Torres-Purroy (Universitat de Lleida)

Natxo Sorolla (Universitat de Saragossa)

Jordi Suïls (Generalitat de Catalunya)

Resum

La transmissió intergeneracional constitueix un indicador clau de la vitalitat de les llengües històricament minoritzades (Fishman, 2001) i un dels principals reptes sociolingüístics en contextos contemporanis marcats per canvis demogràfics, familiars i comunicatius profunds (vegeu Beck i Beck-Gersheim, 2002). Aquesta contribució analitza el cas de l'occità-aranès a la Val d'Aran, un territori singular pel reconeixement institucional de la llengua i l'existència d'un autogovern amb competències lingüístiques, però alhora caracteritzat per una situació de forta minorització demogràfica.

L'estudi s'inscriu en el projecte AMRELSE (Alta minorització i reproducció lingüística al sud-oest d'Europa), que examina les dinàmiques que condicionen la reproducció de llengües territorials minoritzades en contextos on els parlants inicials representen menys del 30% de la població. El focus específic d'aquesta aportació és doble: d'una banda, analitzar les ideologies lingüístiques que orienten les decisions de política lingüística familiar pel que fa a l'occità-aranès; de l'altra, explorar com la configuració de les xarxes socials personals de les famílies condiciona els usos lingüístics efectius i les possibilitats de transmissió intergeneracional.

Des d'un punt de vista teòric, el treball se situa en la intersecció entre la sociolingüística crítica (Del Percio i Flubacher, 2024), la sociologia de la família (Newman i Grauerholz, 2002) i l'anàlisi de xarxes socials (Borgatti et al., 2009). Parteix d'una concepció de la família com una institució dinàmica, transformada per processos d'individualització i negociació interna que incideixen directament en la socialització lingüística. En un context marcat per l'escolarització precoç, la presència de llengües dominants i l'accés generalitzat a les tecnologies digitals, les ideologies lingüístiques adquireixen un paper central en l'orientació de les pràctiques.

¹ Vegeu les línies al final del document.

Metodològicament, l'estudi combina entrevistes semidirigides a famílies amb fills menors amb una anàlisi de xarxes personals (egonetworks) que permet contextualitzar els usos lingüístics dins dels entorns relacionals més immediats. Els resultats preliminars mostren una notable heterogeneïtat ideològica: mentre alguns discursos releguen l'aranès a l'àmbit privat i familiar, d'altres el vinculen a projectes col·lectius de pertinença i revitalització. Aquestes orientacions es correlacionen amb estructures de xarxa diferenciades, que afavoreixen o dificulten l'ús quotidià de la llengua.

En conjunt, l'estudi posa de manifest que la reproducció de l'occità-aranès depèn de la interacció complexa entre ideologies lingüístiques, xarxes socials i transformacions sociològiques més àmplies, i subratlla la necessitat de polítiques lingüístiques que reforcin els entorns relacionals que fan possible la transmissió efectiva de la llengua.

Referències bibliogràfiques

Beck, Ulrich, i Elizabeth Beck-Gersheim. (2002). *Individualization: Institutionalized Individualism and Its Social and Political Consequences*. SAGE.

Borgatti, Stephen P., Mehra, Ajay, Brass, Daniel J., i Labianca, Giuseppe. (2009). Network analysis in the social sciences. *Science*, 323(5916), 892-895.

Del Percio, Alfonso, i Flubacher, Mi-Cha. (Eds.). (2024). *Critical sociolinguistics: Dialogues, dissonances, developments*. Bloomsbury Publishing.

Fishman, Joshua A. (2001). *Can Threatened Languages Be Saved? Reversing Language Shift, Revisited: A 21st Century Perspective*. Multilingual Matters.

Newman, David M., i Grauerholz, Elizabeth. (2002). *Sociology of families*. Pine Forge Press.

Títol

Xarxes personals i reproducció lingüística a les valls occitanes del Piemont: entre el discurs identitari i la pràctica

Autora

Mariona Albareda Sambola (Universitat de Lleida)

Resum

La continuïtat de les llengües minoritzades depèn de la solidesa de la seva transmissió generacional, un procés avui tensionat per transformacions demogràfiques i nous paradigmes comunicatius. En contextos d'alta minorització, com les valls occitanes del Piemont, la pervivència lingüística no depèn només de la voluntat individual, sinó de la configuració de les xarxes personals i de la pressió d'un entorn digital i social globalitzat.

Aquesta comunicació s'inscriu en el marc del projecte AMRELSE (Alta minorització i reproducció lingüística al sud-oest d'Europa), i se centra en un territori caracteritzat per una baixa densitat de parlants actius d'occità, l'absència de reconeixement oficial efectiu per part de l'estat italià i una presència gairebé nul·la de la llengua en el sistema educatiu reglat. L'objectiu central de

l'estudi és explorar la relació que hi ha entre el discurs identitari dels informants i les seves pràctiques lingüístiques reals en la vida quotidiana.

La metodologia adoptada és de caràcter qualitatiu i es basa en la realització d'entrevistes semidirigides a famílies amb fills menors d'edat. Aquestes converses permeten aprofundir en les ideologies de progenitors i descendents en relació amb l'occità i l'eficàcia de la seva transmissió intrafamiliar. Aquestes dades es contrasten amb una anàlisi quantitativa de les xarxes personals dels informants, que ha permès cartografiar les llengües de relació i determinar el pes específic de l'occità i de l'italià en les interaccions socials.

Els primers resultats d'aquesta recerca apunten a una fractura generacional en els usos. Mentre que els progenitors solen mantenir xarxes occitanòfones més denses i cohesionades, també manifesten una divergència notable entre el seu ideal identitari, sovint d'adscripció occitana, i la seva praxi real, sovint mediatitzada per l'italià. En canvi, els adolescents mostren una convergència pragmàtica més gran entre ideologies i pràctiques. En aquest darrer grup, la llengua de socialització declarada coincideix plenament amb l'ús efectiu: en general, l'italià s'imposa com la llengua dominant en les interaccions grupals i espais d'oci, evidenciant unes dinàmiques comunicatives molt menys diverses que les de la generació anterior.

En conseqüència, la recerca subratlla que les xarxes territorials denses actuen com a nuclis de resistència cabdals, però també evidencia que l'eficàcia de la transmissió lingüística depèn de la implementació de polítiques de visibilització decidides a projectar l'occità cap a l'esfera digital i el sistema educatiu.

Títol

Mesurar l'èxit de la reproducció lingüística entre generacions mitjançant l'anàlisi de xarxes

Autors/es

Natxo Sorolla (Universitat de Saragossa), *Lluís Català-Oltra* (Universitat d'Alacant), *Xabier Benavides* (Universidade de Vigo), *Mariona Albareda* (Universitat de Lleida), *James Hawkey* (University of Bristol), *Juan Jiménez-Salcedo* (Université de Mons), *Anne Egaña*, *Maite García-Ruiz* i *Ibon Manterola* (Euskal Herriko Unibertsitatea)

Resum

L'anàlisi de xarxes socials permet mesurar i visibilitzar el nivell mesosocial, amb les interaccions entre els individus. L'anàlisi de xarxes egocèntriques permet apropar-se al camp social dels entrevistats, i pot ajudar-los a elaborar un relat sobre l'estructura de la seua xarxa de contactes i les esferes que la componen. Quan l'anàlisi incorpora les tries lingüístiques entre els individus permet incorporar-hi una perspectiva sociolingüística.

En treballs anteriors s'ha proposat el concepte de *rol sociolingüístic*, com "la pauta de comportament sociolingüístic que cada individu efectua tant en relació a la seua posició sociolingüística com a les expectatives de comportament sociolingüístic que el grup espera que seguisca en funció del seu estatus sociolingüístic" (Sorolla 2016: 112). En aquesta comunicació,

s'exploren els rols sociolingüístics de progenitors i descendents adolescents d'una mostra de famílies que transmeten diferents llengües minoritzades en contextos d'*alta minorització* (és a dir, amb menys d'un terç de parlants de la llengua minoritzada com a llengua inicial), i s'analitzen comparativament per diagnosticar l'èxit de la reproducció d'aquestes llengües entre generacions. Els contextos d'alta minorització inclosos en l'estudi són l'Hospitalet de Llobregat, Fraga, Castelló de la Plana, València, Elx i la parròquia d'Encamp a Andorra per al català, la Vall d'Aran i les valls occitanes del Piemont per a l'occità, les comarques de Vigo, O Morrazo i Ferrol per al gallec i Echo per a l'aragonés, amb l'estudi en cada context de 6 famílies amb descendents adolescents.

En primer lloc, l'anàlisi de xarxes permet mesurar si el camp social dels adolescents és equivalent al dels progenitors que transmeten la llengua, és a dir, si la presència de les llengües minoritzades és la mateixa en el context social dels progenitors i el dels fills adolescents. Controlant aquesta possible diferència en la composició de les xarxes, l'anàlisi dels rols sociolingüístics del progenitor i del descendent, i els dels contactes de les seues respectives xarxes, permet mesurar, per a cada llengua inclosa en l'estudi, fins a quin punt el rol (per exemple) catalanoparlant dels progenitors és desenvolupat també pels descendents amb els seus propis contactes, o per contra, si (seguint l'exemple) els descendents no utilitzen el català amb altres contactes catalanoparlants. Alhora, també permet observar si el grau de manteniment de la llengua transmesa a la llar amb parlants d'altres llengües és el mateix d'una generació a l'altra.

Els resultats esperats són dos. D'una banda, és probable que la llengua minoritzada tinga més presència a les xarxes dels progenitors que a les dels fills adolescents, com a conseqüència de la dinàmica d'alta minorització dels territoris analitzats. De l'altra, més enllà de la mera presència de la llengua a les xarxes, s'espera que el manteniment de l'ús de la llengua minoritzada amb els interlocutors siga superior entre els progenitors que entre els fills. Els fets que hipotetitzem poden tenir la seua causa en què els progenitors constitueixen una selecció de la població que ha optat per transmetre la llengua en contextos d'alta minorització —però amb graus d'èxit variables—, de manera que, per exemple, davant d'un mateix tipus d'interlocutor competent en la llengua minoritzada, els progenitors tendeixen a parlar-hi en aquesta llengua mentre que els fills ho poden fer en la llengua expansiva.

Referències bibliogràfiques

Sorolla, N. (2016). *Tria de llengües i rols sociolingüístics a la Franja des de la perspectiva de l'anàlisi de xarxes socials*. Universitat de Barcelona. <http://www.tdx.cat/handle/10803/373905>

Sessió paral·lela oral 2 [10]

Títol

Continuïtats i canvis en la política lingüística familiar de famílies d'origen japonès a Catalunya: resultats divergents en perspectiva retrospectiva i intergeneracional

Autora

Makiko Fukuda (Universitat Autònoma de Barcelona)

Resum

El gir en la recerca recent sobre les polítiques lingüístiques familiars (family language policy, FLP) posa l'èmfasi en qüestions relacionades amb les experiències viscudes, l'agència (inclosa l'agència infantil) i les qüestions d'identitat dins de les famílies multilingües (Nenonen, 2024). En aquest marc, el present estudi examina la política lingüística familiar de famílies transnacionals d'origen japonès a Catalunya, centrant-se en l'experiència viscuda per les mares i els seus fills, i analitza els resultats mitjançant la comparació entre experiències passades i actuals.

Concretament, l'objectiu de l'estudi és analitzar fins a quin punt aquestes famílies han mantingut coherència en la seva FLP al llarg dels anys, així com explorar quins resultats han obtingut i quins canvis s'han produït en relació amb els tres components fonamentals de la FLP, a partir de la comparació d'entrevistes semidirigides realitzades en dos períodes diferents.

El corpus està format per entrevistes a mares de tres famílies amb fills adults entrevistades entre fa deu i vint anys; tres famílies entrevistades fa entre sis i vuit anys, quan els fills eren menors d'edat; i una persona de la segona generació entrevistada fa vint anys que actualment té dues filles (N = 7). En el cas de les tres famílies amb les quals ha estat possible entrevistar també els fills ja adults (N = 4), es compara el relat de les mares sobre la seva experiència de transmissió del japonès com a llengua d'herència amb la visió dels fills, atès que la seva perspectiva com a subjectes de la FLP és clau per a la seva comprensió.

Els resultats de l'anàlisi es poden resumir en els punts següents:

1. *Un progenitor, una llengua* és l'estratègia adoptada de manera generalitzada entre les famílies entrevistades, tot i que ha generat resultats diversos i, en alguns casos, inesperats segons la família.
2. El patró d'usos lingüístics a la llar es manté fins a cert punt, si bé la llengua d'escolarització o el repertori lingüístic dels germans poden modificar-lo.
3. La FLP inicial pot afluixar a mesura que els fills creixen, en funció tant de la seva evolució com de l'actitud dels progenitors.

4. El caràcter dels fills —especialment en el cas d'infants amb una forta motivació intrínseca quan un àmbit desperta el seu interès — i el seu nivell d'interès envers la cultura japonesa influeixen de manera significativa en el seu aprenentatge del japonès.
5. L'experiència d'aprenentatge del japonès és recordada com a dura tant per les mares com pels fills, tot i que és valorada positivament en retrospectiva.
6. L'experiència viscuda amb les llengües (*Spracherleben*, Busch, 2017) per part dels progenitors té un paper rellevant en la configuració de la FLP en algunes famílies.
7. El canvi en la percepció de la societat catalana sobre la llengua i la cultura japoneses exerceix una influència positiva en els fills que actualment són menors d'edat, mentre que aquest mateix canvi genera una sensació ambivalent entre les persones de la segona generació que actualment són majors d'edat, qui han viscut els períodes amb menys reconeixement social

Referències bibliogràfiques

Nenonen O. (2024). Family language policy in a transnational family living in Finland: multilingual repertoire, language practices, and child agency. *Front Psychol*, May 9;15:1405411. doi: 10.3389/fpsyg.2024.1405411.

Busch, B. (2017). Expanding the notion of the linguistic repertoire: on the concept of *Spracherleben* – the lived experience of language. *Applied Linguistics*, 38(3), 340–358.

Títol

Planificació familiar, espais socials i jerarquies lingüístiques: transmissió i manteniment de l'amazic i l'àrab a Catalunya

Autora

Carla Ferrerós Pagès (Universitat de Perpinyà-Via Domitia)

Resum

En contextos migratoris, la transmissió intergeneracional de les llengües d'herència depèn de diversos fenòmens, d'entre els quals sobresurten les polítiques lingüístiques familiars (Spolsky 2012, 2019), la socialització lingüística (He 2011) o l'estatus de les llengües implicades (D'Anna i Amoruso 2020). En relació amb els dos darers, destaca l'impacte de les ideologies lingüístiques en la transmissió i el manteniment. Aquesta comunicació analitza el cas de dues llengües d'origen marroquí que són les llengües d'immigració més presents a Catalunya: l'amazic i l'àrab dàrija. Totes dues parteixen d'estatus i situacions sociopolítiques diferents al territori d'origen (Alalou 2023).

Les dades per a aquest estudi s'han obtingut a partir d'entrevistes semiestructurades a 12 joves d'entre 22 i 30 anys, nascuts a Catalunya o arribats abans de l'adolescència. Aquest criteri d'inclusió permet explorar trajectòries de socialització escolar i familiar. La meitat dels parlants consignen l'amazic com a L1 i l'altra meitat l'àrab dàrija. L'objectiu és descriure les polítiques

lingüístiques familiars, els espais de socialització que identifiquen per a cada llengua i com això incideix en la competència, el manteniment i en la projecció de transmissió futura, així com en la seva relació amb el català i el castellà.

Els resultats mostren un contrast aparentment paradoxal. D'una banda, els amazigòfons tendeixen a explicitar polítiques familiars clares i favorables a la transmissió de l'amazic, i expressen vincles afectius forts amb la llengua que relacionen amb sentiments de pertinença i d'identificació. En canvi, l'ús queda restringit en l'àmbit familiar: els informants descriuen la impossibilitat de trobar espais més enllà de la llar i això afecta la competència que en tenen, compromet la possibilitat d'una futura transmissió i els genera malestar per una vivència de pèrdua. D'altra banda, els arabòfons descriuen polítiques familiars menys planificades i mostren menys explicitació metalingüística. Per a ells, l'àrab també es vincula amb la identificació intragrupal però amb un grup més ampli i més públic, vinculat amb la marroquinitat i, sovint, l'islam. En contrast amb la menor planificació, els informants identifiquen xarxes de socialització més robustes (els espais religiosos són especialment rellevants), que no només afavoreixen el manteniment de la llengua sinó que contribueixen al desplaçament de l'amazic en famílies bilingües.

Finalment, aquestes jerarquies també es projecten sobre les llengües socials: en general, entre parlants d'amazic hi ha més identificació amb el català, si bé entre els més joves això no es tradueix sempre en pràctiques efectives. Els parlants d'àrab s'identifiquen de manera generalitzada amb el castellà, que consignen com la seva llengua habitual. En cas d'interrupció de la transmissió, això fa preveure una clara substitució de l'àrab pel castellà. Aquesta tendència pot ser menys clara en el cas dels amazics.

Des d'una perspectiva propera a la socialització lingüística, la comunicació presentarà dades que evidencien que, més enllà de la planificació familiar, la disponibilitat d'espais socials és decisiva per al manteniment de les llengües. Aquesta mirada permet interpretar que les jerarquies entre les llengües implicades tenen a veure amb xarxes de socialització desiguals i que es projecten també sobre el català i el castellà.

Referències bibliogràfiques

- Alalou, A. (2023). The sociolinguistic situation in North Africa: recognizing and institutionalizing Tamazight and new challenges. *Annual Review of Linguistics*, 9(1), 155-170. <https://doi.org/10.1146/annurev-linguistics-030521-054916>
- D'Anna, L., i Amoruso, M. (2020). Complex identities: Arabic in the diaspora. A: R. Bassiouney i K. Walters (Eds.), *The Routledge handbook of Arabic and Identity* (259-272). Routledge.
- He, A. W. (2011). Heritage language socialization. A: E. Ochs, B. Schieffelin i A. Duranti, *The handbook of language socialization*, 587-609, Wiley.
- Spolsky, B. (2012). Family language policy—the critical domain. *Journal of multilingual and multicultural development*, 33(1), 3-11.
- Spolsky, B. (2019). A modified and enriched theory of language policy (and management). *Language policy*, 18(3), 323-338.
-

Títol

L'armeni a Catalunya: llengua, família i *translanguaging* a la diàspora

Autora

Vardush Hovsepyan Vardanyan (Universitat Internacional de Catalunya)

Resum

La mobilitat global i els processos migratoris han incrementat la presència de comunitats lingüístiques minoritzades en contextos socials fortament multilingües. En aquests escenaris, la transmissió intergeneracional de la llengua familiar esdevé un element central per al manteniment lingüístic, però també un espai de negociació identitària entre generacions. Aquesta comunicació se centra en el cas de l'armeni a Catalunya i explora les pràctiques de transmissió lingüística en el context de la diàspora armènia. L'armeni és una llengua amb una llarga tradició històrica i cultural, però malauradament la seva continuïtat fora del territori històric depèn sovint de dinàmiques familiars i comunitàries. En contextos migratoris, la llengua familiar conviu amb les llengües de la societat d'acollida i amb altres llengües d'ús global (com, per exemple, l'anglès), fet que genera trajectòries lingüístiques complexes. En el cas de Catalunya, la presència d'un entorn social multilingüe —on conviuen el català, el castellà i altres llengües internacionals— ofereix un marc especialment interessant per analitzar aquestes dinàmiques. A partir d'una aproximació qualitativa de caràcter autoetnogràfic i sociolingüístic, aquesta comunicació analitza les estratègies de transmissió i manteniment de l'armeni en un context familiar de la diàspora establert a Catalunya des de fa més de dues dècades. L'anàlisi se centra en tres dimensions principals: les pràctiques lingüístiques en l'àmbit familiar, les actituds i ideologies lingüístiques associades a la llengua d'herència i la relació entre llengua, identitat i pertinença en un entorn multilingüe. Els resultats apunten que la transmissió de la llengua d'origen no depèn únicament de la competència lingüística dels parlants, sinó també de factors afectius, identitàris i simbòlics. En aquest sentit, la llengua familiar pot esdevenir un recurs central per a la construcció de la identitat i la connexió amb la memòria cultural de la comunitat d'origen. Alhora, la convivència amb altres llengües del context social —especialment el català i el castellà— genera formes de repertori lingüístic híbrides i pràctiques de *translanguaging* que reflecteixen la complexitat de les trajectòries migratòries contemporànies.

Aquesta comunicació pretén contribuir al debat sobre el manteniment de llengües minoritzades en contextos de mobilitat i diàspora, posant de relleu el paper de les pràctiques familiars i de les experiències biogràfiques en la socialització lingüística de les noves generacions. El cas de l'armeni a Catalunya permet, així, ampliar la reflexió sobre els processos de transmissió lingüística en societats multilingües i sobre les estratègies que faciliten la continuïtat de llengües minoritzades més enllà del seu territori històric.

Referències bibliogràfiques

Blommaert, Jan (2010). *The Sociolinguistics of Globalization*. Cambridge University Press.

Fishman, Joshua A. (1991) *Reversing Language Shift: Theoretical and Empirical Foundations of Assistance to Threatened Languages*. Multilingual Matters.

Forniès, David, et al. (2022). *El poble armeni a Catalunya*. CIEMEN.

García, Ofelia, and Li Wei (2014). *Translanguaging: Language, Bilingualism and Education*. Palgrave Macmillan.

Norton, Bonny (2013). *Identity and Language Learning: Extending the Conversation*. Multilingual Matters.

Valdés, Guadalupe (2001). Heritage Language Students: Profiles and Possibilities. A Joy Kreeft Peyton et al. (eds.), *Heritage Languages in America: Preserving a National Resource* (pp. 37–77). Center for Applied Linguistics.

Sessió paral·lela oral 3 [2, 6]

Títol

Actituds i pràctiques declarades dels docents de l'Àrea Metropolitana de Barcelona pel que fa als usos dins i fora de l'aula

Autor/a

Llorenç Comajoan-Colomé i Alba Ambrós Pallarès (Universitat de Barcelona)

Resum

La distribució del català i del castellà dins l'aula es pot entendre com una tria lingüística sensible als interlocutors (L1, actituds) i al tipus d'activitat (horitzontal o vertical). En aquest marc, el català tendeix a actuar com a llengua institucional i del professorat, mentre que entre iguals, sobretot en situacions de treball col·laboratiu, el castellà guanya pes o conviu amb el català (Vila, 2022; Comajoan-Colomé & Strubell, 2022; Flors-Mas, 2018; Carrera-Sabaté et al., 2025). Aquest patró s'ha explicat a partir de la diferència entre la llengua de la institució i la llengua d'interacció entre alumnes (Galindo & Vila, 2009; Vila, 1996), la construcció situada dels repertoris lingüístics de l'alumnat (Escobar & Unamuno, 2008; Masats & Noguerol, 2022) i els canvis en els usos entre iguals durant l'adolescència (Vila et al., 2020).

Així, l'alumnat de 4t d'ESO declara que el professorat usa el català amb el grup classe sempre o gairebé sempre en un 50,3% dels casos, mentre que només un 3,0% afirma que no l'usa mai o gairebé mai. En canvi, quan es pregunta al mateix alumnat quina llengua fa servir en el treball en grup a classe, el percentatge més alt correspon a mai o gairebé mai (33,8%) el català, seguit de sempre o gairebé sempre (22,0%) i de vegades (19,4%) (CSASE 2022b). A sisè de primària, els resultats són menys polaritzats, però segueixen una pauta similar (CSASE 2022a).

La recerca prèvia s'ha centrat sobretot en les actituds de l'alumnat i, en menor mesura, en les del professorat. Encara menys atenció han rebut les estratègies que els docents implementen davant dels usos en castellà per part de l'alumnat. Per això, aquest estudi es planteja la pregunta següent: Quines pràctiques implementen els docents en situacions horitzontals dins i fora de l'aula, inclòs el pati?

Per respondre-la, es va dissenyar un qüestionari sociolingüístic que van contestar 173 docents d'infantil, primària i secundària de Barcelona i la seva àrea metropolitana. Incloïa ítems sobre actituds lingüístiques i tres preguntes obertes sobre pràctiques declarades en tres situacions: a) quan els alumnes fan treball en grup i usen el castellà, b) quan interactuen en castellà al pati i c) quan un alumne mostra una actitud negativa cap al català. Els resultats quantitatius es van analitzar mitjançant anàlisi de freqüències i de conglomerats, i els qualitatis amb anàlisi de contingut temàtic (Braun i Clarke, 2006).

Els resultats qualitatis mostren que, en el treball en grup, la majoria de docents adopten un rol actiu per fomentar l'ús del català, sobretot mitjançant estratègies d'exhortació. Al pati, els docents tendeixen a adoptar un rol més passiu i hi tornen a dominar les estratègies exhortatives. Finalment, davant actituds negatives cap al català, la majoria actuen de manera

activa amb estratègies pragmàtiques i simbòliques. En conjunt, les dades mostren que el professorat és més actiu dins l'aula que fora, però que aquest activisme sovint es concreta en estratègies poc elaborades. El treball es clou amb una reflexió sobre la formació necessària per reforçar el foment de l'ús del català dins i fora de l'aula, que comença a la formació inicial de docents, tal i com s'ha vist als resultats de l'estudi de perfils lingüístics i usos del català i castellà dels futurs docents (Mañas et al., 2026).

Referències bibliogràfiques

- Braun, V., & Clarke, V. (2006). Using thematic analysis in psychology. *Qualitative Research in Psychology*, 3(2), 77-101. <http://dx.doi.org/10.1191/1478088706qp063oa>
- Carrera-Sabaté, J., Bach-Marquès, J., & Fernández-Belchi, È. (Eds.). (2025). *Actituds, usos lingüístics i pronúncia: claus per a l'aprenentatge del català en adolescents*. Graó.
- Comajoan-Colomé, L., & Strubell, M. (2022). Language and social psychology research in Catalan sociolinguistics. Dins M. À. Pradilla Cardona (Ed.), *Catalan sociolinguistics. State of the art and future challenges* (pp. 245-260). John Benjamins.
- Consell Superior d'Avaluació del Sistema Educatiu. (2023a). *Estudi sociolingüístic de l'alumnat de sisè d'educació primària a Catalunya 2022*. Generalitat de Catalunya. https://repositori.educacio.gencat.cat/bitstream/handle/20.500.12694/4247/informe_avaluacio_35_2023.pdf?sequence=1&isAllowed=y
- Consell Superior d'Avaluació del Sistema Educatiu. (2023b). *Estudi sociolingüístic de l'alumnat de quart d'ESO a Catalunya 2022*. Generalitat de Catalunya. https://repositori.educacio.gencat.cat/bitstream/handle/20.500.12694/4246/informe_avaluacio_34_2023.pdf?sequence=1&isAllowed=y
- Escobar Urmeneta, C., & Unamuno, V. (2008). Languages and language learning in Catalan schools: From the bilingual to the multilingual challenge. Dins C. Hélot & A.-M. de Mejía (Eds.), *Forging multilingual spaces: Integrated perspectives on majority and minority bilingual education* (pp. 228-255). Multilingual Matters.
- Flors-Mas, A. (2018). Els usos lingüístics a les aules de secundària a Catalunya i el País Valencià: L'estudiantat i el professorat com a actors de la política lingüística educativa. *Revista de Llengua i Dret*, 70, 103-116. <https://10.2436/rld.i70.2018.3175>
- Galindo Solé, M., & Vila i Moreno, F. X. (2009). Els factors explicatius dels usos lingüístics informals entre l'alumnat català: llengua inicial, xarxes socials, competència i llengua vehicular d'ensenyament. *Noves SL. Revista de Sociolingüística*, 1. https://www.gencat.cat/llengua/noves/noves/hm09hivern/docs/Galindo_vila.pdf
- Mañas, I.; Ambrós, A.; & Carrasco, C. (2026). Perfils lingüístics i usos del català i castellà dels futurs docents. Dins A. Ambrós, I. Mañas & A. Rius-Escudé (Coord.), *El català oral a la formació inicial i a les aules de primària i secundària*. Graó. En premsa.
- Masats, D., & Noguero, A. (2022). Creating a plurilingual space through talk-in-interaction. Dins D. Masats, & Luci Nussbaum (Eds.), *Plurilingual classroom practices and participation: Analysing interaction in local and translocal settings* (pp. 27-39). Routledge. <https://doi.org/10.4324/9781003169123>

Vila i Moreno, F. X. (1996). *When classes are over: Language choice and language contact in bilingual education in Catalonia*. Tesi doctoral no publicada. Vrije Universiteit Brussel.

Vila, F. X. (2022). Research on educational sociolinguistics in the Catalan-speaking area. Dins M. À. Pradilla Cardona (Ed.), *Catalan sociolinguistics. State of the art and future challenges* (pp. 207-244). John Benjamins.

Vila, F. X., Ubalde, J., Bretxa, V., & Comajoan-Colomé, L. (2020). Changes in language use with peers during adolescence: A longitudinal study in Catalonia. *International Journal of Bilingual Education and Bilingualism*, 23(9), 1158–1173.

Títol

L'emergència de l'imaginari i les actituds lingüístics de futurs mestres mitjançant entrevistes sociolingüístiques

Autor/es

Christian Arenas, Roser Giménez, Karo Kunde i Mariona Masgrau (Universitat de Girona)

Resum

La intensa mobilitat migratòria que observen territoris històrics d'acollida, com ara Catalunya, comporta la trobada de diverses cultures i llengües, tant en educació bàsica com universitària (Byrne, Bertran i Tudela Isanta, 2024; IDESCAT, 2023). En un moment en què el percentatge d'estudiants d'Educació amb llengües inicials o d'herència diferents al català es troba a l'alça, des de la formació inicial del professorat cal indagar en les seves ideologies lingüístiques.

És altament desitjable, en aquest context, que aquests futurs professionals assolixin una alta competència plurilingüe que inclogui no només destreses lingüístiques, sinó també coneixements sobre la diversitat lingüística i actituds que siguin favorables i promoguin el respecte per aquesta diversitat (Fons i Palou, 2018). L'objectiu de l'estudi que presentem és identificar i descriure les actituds i l'imaginari sociolingüístics d'una mostra de futurs mestres (n=15), a través d'una anàlisi de casos múltiples (Ibarra-Sáiz, González-Elorza i Rodríguez-Gómez, 2023) que sorgeixen d'un corpus de quatre treballs acadèmics elaborats el primer semestre del curs 2025-26 per estudiants de tercer dels graus de mestres d'educació infantil de la Universitat de Girona. La proposta consistia a entrevistar individualment persones que haguessin viscut situacions lingüístiques complexes. A més, però, les instruccions del treball acadèmic demanaven als estudiants l'elaboració d'un marc teòric i un glossari de conceptes, la planificació d'un guió flexible de preguntes, l'anàlisi comparat de les experiències recopilades en funció del referents teòrics i un decàleg didàctic. En l'etapa d'anàlisi, els equips extreuen conclusions sobre els processos d'aprenentatge de llengües addicionals i el valor que les històries de vida lingüística de les persones entrevistades té per a la pròpia formació professional dels futurs mestres.

Concretament, centrem l'estudi en les gravacions i transcripcions de les entrevistes dutes a terme i l'anàlisi conjunta que cada grup n'inclou al treball. L'exploració preliminar dels treballs

seleccionats per a l'estudi de cas mostra diversos nivells de competència plurilingüe. Les actituds que evidencien els entrevistadors en la formulació (o no) de les seves intervencions i preguntes es relaciona amb un ventall d'ideologies lingüístiques que inclou l'autenticitat i l'anonimat (Woolard, 2008, 2016), l'utilitarisme (Solivellas, Little i Tudela, 2023) i el cosmopolitisme lingüístic (Trenchs-Parera, Larrea Mendizabal i Newman, 2014). Es detecten, també, prejudicis relacionats amb la legitimitat i il·legitimitat dels entrevistats com a parlants potencials de diverses llengües (Puigdevall, 2014) i tries lingüístiques que contribueixen a la (des)capitalització dels seus interlocutors (Martínez, 2014; Martín-Rojo, 2010), com ara la interposició lingüística (Pujolar, 2010). Finalment, es reflexiona sobre el potencial d'experiències formadores com la que descrivim en aquest comunicació per a fer aflorar actituds lingüístiques per a poder-les debatre, ampliar o rebatre a partir de l'evidència científica i contribuir, a llarg termini, al desenvolupament de la competència plurilingüe dels futurs mestres.

Referències bibliogràfiques

- Byrne S., Bertran, A. i Tudela Isanta, A. (2024). Continuity and change: language ideologies of Catalan university students. *Journal of Multilingual and Multicultural Development*, 45(9), 3995-4010. <https://doi.org/10.1080/01434632.2022.2134880>
- Caglitutuncgil Martínez, T. (2014). La construcció de desigualtats en espais bilingües: l'ensenyament del català a dones immigrants. *Digithum*, 16, 33-41. DOI: <https://doi.org/10.7238/d.v0i16.2172>
- Fons, M. i Palou, J. (2018). Els discursos sobre les llengües dels futurs docents. Dins F. Xavier Vila i Emili Boix-Fuster (eds.), *La promoció de l'ús de la llengua des del sistema educatiu: realitats i possibilitats* (p. 133-147). Universitat de Barcelona.
- Ibarra-Sáiz, M. S., González-Elorza, A., i Rodríguez-Gómez, G. (2023). Aportaciones metodológicas para el uso de la entrevista semiestructurada en la investigación educativa a partir de un estudio de caso múltiple. *Revista de Investigación Educativa*, 41(2), 501-522. <https://doi.org/10.6018/rie.546401>
- IDESCAT (2023). *Enquesta d'usos lingüístics de la població 2023*. Generalitat de Catalunya.
- Martín-Rojo, L. (2010). *Constructing Inequality in Multilingual Classrooms*. Mouton.
- Puigdevall, M. (2014). Presentació (dossier "Els nous parlants de llengües minoritàries: pertinences i legitimitats"). *Digithum*, 16, 3-5. <https://doi.org/10.7238/d.v0i16.2301>
- Pujolar, J. (2010). Immigration and language education in Catalonia: Between national and social agendas. *Linguistics and Education*, 21, 229-243. <https://doi.org/10.1016/j.linged.2009.10.004>
- Solivellas, I., Little, C. i Tudela, A. (2023). L'imaginari juvenil: ideologies i actituds lingüístiques. Dins X. Castell, E. Cremades i M. M. Vanrell (coords.), *Actituds i usos lingüístics dels joves de les Illes Balears* (p. 127-149). Govern de les Illes Balears-Universitat de les Illes Balears.
- Trenchs-Parera, M., Larrea Mendizabal, I. i Newman, M. (2014). La normalització dels cosmopolitisme lingüístic entre els joves del segle XXI? Una exploració de les ideologies lingüístiques a Catalunya. *Treballs de Sociolingüística Catalana*, 24, 281-301. <https://doi.org/10.2436/20.2504.01.80>

Woolard, K. A. (2008). Les ideologies lingüístiques: una visió general d'un camp des de l'antropologia lingüística. *Revista de Llengua i Dret*, 49, 179-199.

Woolard, K. A. (2016). *Singular and plural: ideologies of linguistic authority in 21st century Catalonia*. Oxford University Press.

Títol

Usos lingüístics i construcció identitària entre els joves d'Eivissa i Formentera

Autor

Christopher W. Little-Cowart (Universitat de les Illes Balears / Mississippi State University)

Resum

L'objectiu principal d'aquesta comunicació és presentar els resultats d'un estudi sobre els usos i hàbits lingüístics dels joves d'Eivissa i Formentera i les seves pròpies perspectives i reflexions sobre la identitat cultural. L'estudi de la identitat cultural dels joves pitiüsos és especialment important donat el context de multilingüisme intens actual i les pràctiques lingüístiques canviants d'aquestes illes. A través dels usos lingüístics socials, es pot començar a entendre millor com aquest col·lectiu construeix la seva identitat cultural pròpia i, per tant, el seu sentit de pertinença social (Shoxista Djalolovna, 2024).

La metodologia consisteix en entrevistes individuals semiestructurades a 29 alumnes de 5 centres d'educació secundària a Eivissa i Formentera: 5-6 alumnes de cada centre de dos cursos acadèmics (4t d'ESO i 2n de batxiller) amb un nombre equilibrat d'al·lots i al·lotes de cada centre. Les transcripcions s'han passat per un procés de codificació temàtica a través del programa NVivo. En realitzar l'anàlisi d'aquestes dades codificades, s'han tingut en compte variables personals específics dels participants, com ara el gènere (Pujolar, 1997; Casesnoves Ferrer & Tudela Isanta, 2015), la dominància lingüística (Treffers, 2019), entorn urbà o rural (Casesnoves & Mas, 2015; Pujolar 2006) i els plans acadèmics a curt-mitjà termini (Pujolar et alii, 2010).

Els resultats d'aquesta fase del projecte indiquen que, tot i l'existència aparent d'unes ideologies d'autenticitat lingüística (Gal & Woolard, 2021) associades a la varietat local del català i el valor del seu ús, quant al tema de la identitat, tant els dominants en català com els no-dominants remarquen una importància en parlar la varietat local del català i la implicació i el performance cultural per poder considerar-se eivissenc o formenterer (Norton, 1997). Així i tot, curiosament els dominants en català solen posar menys èmfasi en haver nascut a l'illa o tenir-hi arrels familiars que els no-dominants.

Referències bibliogràfiques

Casesnoves, R. & Mas, J. (2015). Un tema oblidat: les relacionsinterdialectals del català. *Zeitschrift für Katalanistik*, 28, 55-94.

-
- Casesnoves Ferrer, R., & Tudela Isanta, A. (2015). También en la valoración del habla, el género marca la diferencia. *e-AESLA, Revista Digital*, 1.
- Gal, S., & Woolard, K. (2001). Constructing Languages and Publics: Authority and Representation. Dins S. Gal & K. Woolard (Eds.), *Language and Publics: The Making of Authority* (1st ed., pp. 1-12). St. Jerome Publishing.
- Norton, B. (1997). Language, Identity, and the Ownership of English. *Tesol Quarterly*, 31(3), 409-429. <https://doi.org/10.2307/3587831>
- Pujolar Cos, J. (2006). *Llengua, cultura i turisme: perspectives a Barcelona i a Catalunya*. Turisme de Barcelona. <https://hdl.handle.net/10609/8941>
- Pujolar Cos, J. (1997). *De què vas, tio?: Gènere i llengua en la cultura juvenil*. Editorial Empúries. <http://hdl.handle.net/10609/7081>
- Pujolar, J., Gonzàlez, I., & Martínez, R. (2010). Les mudes lingüístiques dels joves catalans. *Llengua i ús: revista tècnica de polítingüística*, 48, 65-75.
- Shoxista Djalolovna, M. (2024). The Role of Language in Identity Formation: A Sociolinguistic Approach. *Web of Teachers: Inderscience Research*, 2(9), 144-148. <https://webofjournals.com/index.php/1/article/view/1833>
- Treffers-Daller, J. (2019). What Defines Language Dominance in Bilinguals? *Annual Review of Linguistics*, 5, 375-393. <https://doi.org/10.1146/annurev-linguistics-011817-045554>
-

Sessió paral·lela oral 4 [10]

Títol

Perspectives de futur de les llengües d'herència a Catalunya

Autora

Mònica Barrieras Angàs (Universitat de Barcelona)

Resum

Tot i que l'arribada de persones d'origen estranger a Catalunya és contínua, ja fa més de dues dècades de l'inici de l'onada migratòria del tombant de segle; per tant, ja hi ha generacions natives, una o dues, segons la comunitat. Per això aquesta recerca es proposa analitzar què està passant pel que fa a la transmissió de llengües d'herència a Catalunya mitjançant la revisió sistemàtica de la bibliografia centrada en la transmissió en diverses comunitats o col·lectius estatals apareguda en els darrers anys (Boudichat, 2019; Comellas et al, 2017; Comellas i Junyent, 2021; Fukuda, 2017; Larrea, 2016). Si bé el trencament de la transmissió se sol produir en la segona generació nativa (Campbell i Christian, 2003; Comellas et al, 2017), podria ser que la situació sociolingüística catalana tingués una influència protectora en la transmissió de les llengües d'herència i que poguessin mantenir-se durant més temps. Aquesta hipòtesi es basa, entre altres aspectes, en el fenomen anomenat efecte mirall (Cortes et al, 2016), segons el qual la llengua catalana esdevé de vegades un mirall en què persones d'origen estranger veuen reflectida la pròpia identitat lingüística, i aprofundeixen alhora en una i altra dimensió, la d'origen i la d'acollida; és a dir que l'adopció del català no implica un abandonament de la pròpia llengua, sinó tot el contrari, un reforçament. Les vies possibles pel que fa a la transmissió són tres: la llengua d'herència, la llengua oficial o dominant a l'estat d'origen o bé una llengua de la societat d'acollida, català o castellà. Els resultats mostren alguns casos de trencament de la transmissió ja en la primera generació nativa (sobretot en alguna comunitat en concret), tot i que el més freqüent és que es transmeti la llengua familiar. Allà o ja hi ha una segona generació nativa s'observa un afebliment de la transmissió que planteja poques possibilitats de continuïtat.

Referències bibliogràfiques

Boudichat, Farida (2019). *La transmissió intergeneracional de l'amazic a Osona: de la segona generació a la seva descendència* (TFG).

Campbell, Russ i Christian, Donna (eds) (2003). «Directions in Research: Intergenerational Transmission of Heritage Languages», *Heritage Language Journal*, 1(1), p. 91-134.

Comellas, Pere i Junyent, M. Carme (2017). La transmissió lingüística intergeneracional en espais majoritàriament catalanòfons: el cas d'estudiants al·loglots al Berguedà i les Terres de l'Ebre, *Treballs de sociolingüística catalana*, 27, 175-192.

Comellas, Pere i Junyent, Carme (2021). La transmissió de les llengües filipines a Catalunya, *Treballs de Sociolingüística Catalana*, 31, 117-136.

Cortès, M.; Barrieras, M.; Comellas, P. (2016), Changes in immigrant individuals' language attitudes through contact with Catalan: the mirror effect, *Language Awareness*, 25, 272-289.

Fukuda, Makiko (2017). La transmissió de la llengua d'herència a les famílies de l'Escola Complementària de la Llengua Japonesa de Barcelona. (2004-2014), *Treballs de Sociolingüística Catalana*, 27, 43-61. <https://doi.org/10.55245/energeia.2023.003>

Larrea, Imanol (2017). *Les Actituds lingüístiques dels immigrants panjabis adults a Catalunya*. Tesi doctoral.

Teixidor, Joaquim (2021). *La transmissió intergeneracional del romanès a l'àrea metropolitana de Barcelona* (TFG).

Title

Moving Beyond the "Closed Doors" of the Home: Youth Agency in Sinitic Heritage Language Continuity

Author

Aholi So (University of Amsterdam)

Abstract

While scholars have highlighted the importance of the family as the primary site of minority language maintenance and have shown how parental efforts shape children's linguistic repertoires and attitudes (Humeau et al., 2025; Curdt-Christiansen, 2013), this perspective captures only one part of the puzzle. We still lack a clear understanding of how and why succeeding generations negotiate their linguistic heritage across everyday contexts beyond the family home. Youth's multilingual experiences are not confined to the home: they interact with peers, teachers, colleagues and others in society. Without examining how these interactions shape heritage speakers' choices, current approaches risk misaligning language-maintenance efforts with the lived realities of those who (dis)continue their linguistic heritage practices.

This study addresses this gap by examining how 1.5- and succeeding-generation Dutch practitioners of Chinese descents in the Netherlands navigate their linguistic heritage in everyday life. In the Dutch case, these questions are particularly timely: the rising prestige of Mandarin, new migration waves from the People's Republic of China that are predominantly Mandarin-practising, and Dutch assimilationist discourses shape language ideologies, practices, and possibilities for cultural continuity. Simultaneously, the macrolanguage "Chinese" is often treated as a homogeneous category (e.g., Chen and Wang, 2023; Wu and Leung, 2022; Leung and Wu, 2011). This obscures other Sinitic varieties long present in the Netherlands, such as Yue, Hakka, Min, and Wu varieties. These forces can create tensions between ideological commitments to cultural and linguistic continuity and actual linguistic practices of Chinese diasporic communities, especially as intra Sinitic hierarchies shift. Such tensions have been documented in different contexts, including the United Kingdom (Hua and Wei, 2014) and Brunei (Ho, 2026), where Mandarin is increasingly being privileged over other Sinitic varieties (Man Cheung and Teng, 2026). This creates new pressures and possibilities for youth as they

navigate these linguistic hierarchies (Wei and Hua, 2013). By examining how youth in the Netherlands create and use spaces for Sinitic language practice across family, peer, and institutional domains, this study extends family language policy (FLP) beyond the “closed doors” of the home by incorporating everyday social ecologies in which languages are practised.

In this study, I use qualitative semi-structured interviews to investigate how the participants (re)interpret and (re)negotiate the meaning and future of their Sinitic language varieties. In doing so, the study advances FLP by integrating societal influences, such as shifting language hierarchies, dominant language ideologies and institutional discourses, into analyses of intergenerational transmission and language maintenance, and by reconceptualising heritage language continuity as a socially embedded and agentive process. Recognising participants’ agency also opens space to co-develop strategies that support heritage language practices beyond the home, where desired. This study offers another piece to the broader puzzle we are collectively assembling.

Bibliographic references

- Chen, L., & Wang, D. (2023). Chinese Heritage Language Maintenance in the Context of Superdiversity. *Researching and Teaching Chinese as a Foreign Language*, 4 (1), 98-117. <https://doi.org/10.1558/rtcfl.26170>
- Curdt-Christiansen, X. L. (2013). Family language policy: sociopolitical reality versus linguistic continuity. *Language Policy*, 12(1), 1–6. <https://doi.org/10.1007/s10993-012-9269-0>
- Ho, D. G. E. (2026). The emerging influence of Mandarin: The catalyst for the critically endangered state of Chinese dialects in Brunei? In O. K. Gin (Ed.), *The Chinese in Brunei* (1st ed., pp. 159–183). Routledge. <https://doi.org/10.4324/9781003652984-5>
- Hua, Z., & Wei, L. (2014). Geopolitics and the Changing Hierarchies of the Chinese Language: Implications for Policy and Practice of Chinese Language teaching in Britain. *The Modern Language Journal (Boulder, Colo.)*, 98(1), 326–339. <https://doi.org/10.1111/j.1540-4781.2014.12064.x>
- Humeau, C., Guimard, P., Nocus, I., & Galharret, J.-M. (2025). Parental language practices and children’s use of the minority language: The mediating role of children’s language attitudes. *The International Journal of Bilingualism : Cross-Disciplinary, Cross-Linguistic Studies of Language Behavior*, 29(1), 40–56. <https://doi.org/10.1177/13670069231207326>
- Leung, G. Y., & Wu, M. H. (2011). Critically problematizing the term “Chinese”: Implications for Language Teaching for Chinese Diasporic Communities. *Journal of Modern Languages*, 21(1), 48-58.
- Man Cheung, L., & Teng, X. (2026). Spoken language and attitudes in Hong Kong: English leads in prestige, mandarin rises in employability, and Cantonese faces challenges. *PloS One*, 21(3), e0343611. <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0343611>
- Wei, L., & Hua, Z. (2013). Translanguaging Identities and Ideologies: Creating Transnational Space Through Flexible Multilingual Practices Amongst Chinese University Students in the UK. *Applied Linguistics*, 34(5), 516–535. <https://doi.org/10.1093/applin/amt022>
- Wu, M.-H., & Leung, G. (2022). “It’s not my Chinese”: a teacher and her students disrupting and dismantling conventional notions of “Chinese” through translanguaging in a heritage language
-

classroom. *International Journal of Bilingual Education and Bilingualism*, 25(5), 1811–1824.
<https://doi.org/10.1080/13670050.2020.1804524>

Título

Espacios seguros y políticas lingüísticas familiares en la transmisión del español como lengua de herencia en contextos de minorización: un estudio de investigación-acción en Italia

Autora

Chiara Falcone (Universidad de Milán)

Resumen

En el contexto europeo contemporáneo, aunque las lenguas de herencia forman parte central de los repertorios lingüísticos de millones de hablantes, suelen quedar relegadas al ámbito doméstico y deslegitimadas por gobiernos e instituciones, como la escuela. A partir de las contribuciones de la sociolingüística de la globalización, la lingüística de la migración, los estudios sobre el bilingüismo y la educación bilingüe, las ideologías y las políticas lingüísticas, el objetivo del siguiente trabajo es analizar la situación del español como lengua de herencia, en su activación, mantenimiento y resignificación en Italia. Mediante un enfoque cualitativo y de investigación-acción, el estudio se desarrolla en tres centros educativos de Milán, caracterizados por una alta presencia de alumnado de origen latinoamericano, en los que se ha llevado a cabo una intervención didáctica, que se basa en la implementación de prácticas pedagógicas inspiradas en el *translanguaging* y las multiliteracidades, promoviendo el uso integrado de los repertorios lingüísticos de los estudiantes para cuestionar las ideologías monolingües dominantes en la escuela italiana. Esto transforma el aula en un “espacio seguro”, donde el español —en sus diversas variedades— deja de ser una lengua limitada al entorno doméstico y se convierte en un recurso legítimo para el aprendizaje, la interacción social y la construcción identitaria: en concreto, las unidades didácticas empleadas tienen como punto de partida elementos culturales relevantes de América Latina, a partir de los cuales se desarrollan actividades para cuestionar la relación lengua-cultura-identidad y aprender contenidos curriculares, tanto en italiano como en español sin imponer jerarquías entre idiomas limitantes. El estudio analiza, en primer lugar, cómo las prácticas lingüísticas escolares influyen en las dinámicas de las políticas lingüísticas, explorando posibles tensiones y convergencias entre escuela y hogar. En segundo lugar, se centra en la agencia de niños y adolescentes como actores clave en su propia socialización lingüística, observando cómo negocian el uso del español con sus pares en contextos formales e informales. En tercer lugar, se examina el potencial de los espacios educativos como entornos de empoderamiento lingüístico, capaces de fomentar la revernacularización de la lengua de herencia más allá del contexto familiar. Los resultados preliminares sugieren que la creación de espacios seguros en el ámbito escolar no solo favorece el desarrollo de competencias lingüísticas y metacognitivas, sino que también contribuye a la construcción de identidades conscientemente híbridas y al fortalecimiento del sentido de pertenencia, ya que puede tener un efecto transformador en las políticas lingüísticas intra- y extrafamiliares. En conclusión, este trabajo propone repensar el papel de la escuela

como agente glotopolítico en contextos de minoría lingüística, subrayando la necesidad de articular políticas educativas y familiares que reconozcan la agencia estudiantil y fomenten la creación de comunidades lingüísticas sostenibles, y contribuye al debate sobre los mecanismos de mantenimiento lingüístico en sociedades multilingües y ofrece claves para el diseño de intervenciones orientadas a la justicia lingüística.

Referencias bibliográficas

- Blommaert, Jan (2010). *The Sociolinguistics of Globalization*. Cambridge University Press.
- Bonomi, Milin (2018). *Mestizos globales. Transnacionalismo y prácticas discursivas de la población hispana en Italia*. Franco Angeli.
- Bonomi, Milin (2019). Mi(s) Lengua(s): educational paths for Hispanic students within Italian school. *Journal of Multilingual and Multicultural Development*, 41(1), 45–58. <https://doi.org/10.1080/01434632.2019.1621875>
- Bonomi, Milin and Ofelia García (2015). Translanguaging e Pratiche D'integrazione Nella Scuola Plurale. *Studi Italiani di Linguistica Applicata*, 2, 317–336.
- Calvi, Maria Vittoria (2010). Interviste a immigrati ispanofoni. Repertori linguistici e racconto orale. In Maria Vittoria Calvi, Giovanna Mapelli, and Milin Bonomi (eds.) *Lingua, identità e immigrazione* (pp. 87–103). Franco Angeli.
- Del Valle, José (2000). Monoglossic Policies for a Heteroglossic Culture: Misinterpreted Multilingualism in Modern Galicia. *Language and Communication* 20: 105–132.
- Del Valle, José (2014). Lo político del lenguaje y los límites de la política lingüística panhispánica. *Boletín de Filología*, XLIX (2), 87–112.
- Fishman, Joshua A. (1977). The Social Science Perspective. In *Bilingual Education: Current Perspectives*. *Social Science*, 1–49. Center for Applied Linguistics.
- García, Ofelia, and Li Wei (2014). *Translanguaging, Language, Bilingualism and Education*. Pallgrave MacMillan.
- Narvaja de Arnoux, Elvira (2000). Glotopolítica: Transformaciones de un campo disciplinario. In *Lenguajes: teorías y prácticas*, 3–27. Gobierno de la Ciudad de Buenos Aires e Instituto Superior del Profesorado.
- Tomlinson, John (1999). *Globalization and Culture*. Polity.
- Valdés, Guadalupe (2005). Bilingualism, Heritage Language Learners and SLA Research: Opportunities Lost or Seized? *The Modern Language Journal*, 89 (3), 410–426.
- Vertovec, Steven (1999). Conceiving and Researching Transnationalism. *Ethnic and Racial Studies*, 22 (2), 447–462.
- Vertovec, Steven (2007). The Emergence of Super-Diversity in Britain. *Compas, Working Paper* 25, 1–42.

Sessió paral·lela oral 5 [3, 6]

Títol

La vitalitat del català entre els joves de la catalanofonia: avaluació demolingüística i caracterització sumària

Autor

Esteve Valls Alecha (Universitat de Barcelona)

Resum

L'objectiu d'aquesta comunicació és presentar una avaluació demolingüística sumària de la vitalitat del català entre els joves del conjunt de la catalanofonia mitjançant una anàlisi comparada de les variables llengua inicial, llengua d'identificació, llengua amb les amistats i acomodació a la llengua de l'interlocutor.

L'anàlisi d'aquestes variables —necessàriament impressionista a causa de les diferències de disseny metodològic que, tot i els intents d'harmonització, contenen encara bona part de les enquestes demolingüístiques més recents— és essencialment sincrònica i es presenta desagregada per territoris amb l'objectiu de detectar patrons de comportament homologables en la franja de població més jove. Concretament, es para atenció a les darreres enquestes d'usos lingüístics publicades pels diferents governs estatals i regionals i a treballs que han analitzat aquestes enquestes parant esment en les variables d'interès d'aquest treball—: a Andorra, l'Estudi sobre coneixements i usos lingüístics de la població andorrana (Grup de Sociologia, 2022; comentada per Torres-Pla, 2024); a Catalunya, l'Enquesta d'usos lingüístics de la població 2023 (Generalitat de Catalunya, 2025; comentada per Torrijos, 2025) i l'Enquesta a la joventut de Catalunya 2022 (Verd et al., 2024); al País Valencià, l'enquesta Coneixement i ús del valencià (Generalitat Valenciana, 2021; comentada per Fabà, Pradilla i Torres, 2025a i b) i l'Enquesta de *característiques essencials de la població i els habitatges* (INE, 2023; comentada per Casesnoves, 2024); a les Illes Balears, la Primera enquesta a la joventut de les *Illes Balears* (Mas, 2025); a la Franja, l'Enquesta d'usos lingüístics 2014 (Sorolla et al., 2018); a la Catalunya del Nord, Coneixements i usos lingüístics a la Catalunya del Nord 2015 (Generalitat de Catalunya et al., 2016); a l'Alguer, *Els usos lingüístics a l'Alguer 2015* (Generalitat de Catalunya, 2017); i a l'*Carxe*, el treball retrospectiu de Montoya (2014). Aquestes referències es poden consultar a l'apartat "Enquestes demolingüístiques", situat al final d'aquest resum.

Els resultats de la comparativa interterritorial, que ha comportat l'elaboració d'una vintena de gràfics centrats específicament en les variables objecte d'estudi, mostren que els membres del segment d'edat més jove presenten tres trets compartits que podrien impactar negativament en la transmissió de la llengua: primerament, es constata que entre aquests parlants ja no es produeix enlloc un increment de la identificació exclusiva amb el català respecte d'aquells que el tenen com a única llengua inicial —tampoc en aquells territoris on la llengua mostra una capacitat d'atracció més elevada, com Andorra o Catalunya. Tenint en compte que segons Sorolla i Flors-Mas (2020) la llengua d'identificació és la variable més associada a l'ús del català entre els joves de Catalunya, s'argumenta que la incorporació del castellà en la identitat

lingüística i social d'alguns catalanoparlants inicials joves podria ser un fre a l'activació de l'ús de la llengua.

En segon lloc, es palesa que els joves són, de tots els segments d'edat, aquells que presenten una major tendència a convergir amb la llengua dels interlocutors.

Aquest reforç de la norma de convergència entre els joves —que cal posar en relació amb el fet que aquest segment d'edat és el que té una major competència productiva en català en la majoria de territoris— és, tanmateix, sistemàticament asimètric: la convergència cap a les llengües hegemòniques supera a tot arreu la convergència cap al català —i és especialment elevada entre el grup de catalanoparlants inicials, vg, Vila et al. (2023).

En tercer lloc, es constata que en tots els territoris l'ús exclusiu del català amb les amistats davalla respecte de la llengua inicial o familiar. Atès l'actual marc de condicions sociolingüístiques adverses —caracteritzat per l'asimetria jurídica, la regressió normativa i jurisprudencial, i la reducció progressiva de la base demolingüística—, s'argumenta que aquest afebliment dels usos intrageneracionals posa en risc la transmissió intergeneracional de la llengua en el futur, perquè els joves d'avui són els progenitors de demà, i la penetració de la llengua exògena en els usos lingüístics entre els progenitors és un dels factors que més pesen en la no reproducció d'una llengua recessiva en contextos de minorització (Flors-Mas i Sorolla, 2020).

Aquesta diagnosi, desenvolupada amb més detall a Valls (2025), posa de manifest la necessitat d'impulsar polítiques que incideixin en la identificació i les actituds lingüístiques dels joves com a pas previ per revertir l'actual afebliment dels usos horitzontals i anticipar-se a un hipotètic trencament generalitzat de la transmissió lingüística intergeneracional —un moment clau, com és sabut, dels processos de substitució i revitalització lingüística (Fishman, 1991 i 2001; Lewis i Simons, 2010).

Referències bibliogràfiques

- Casesnoves, R. (2024). L'enquesta del cens de 2021: coneixement, usos i trajectòries lingüístiques al País Valencià. *Revista de Llengua i Dret*, 82, 268-287.
- Fabà, A., Pradilla, M. A. i Torres, J. (2025a). El valencià a l'inici de la tercera dècada del segle XXI (I). La base demolingüística (llengua inicial i llengua d'identificació), la competència oral activa i (una aproximació a) els usos. *Revista de Llengua i Dret*, 83, 275-294.
- Fabà, A., Pradilla, M. A. i Torres, J. (2025b). El valencià a l'inici de la tercera dècada del segle XXI (i II). La transmissió lingüística familiar intergeneracional. *Revista de Llengua i Dret*, 84, 265-276.
- Fishman, J. A. (1991). *Reversing Language Shift: Theoretical and Empirical Foundations of Assistance to Threatened Languages*. Multilingual Matters.
- Fishman, J. A. (Ed.) (2001). *Can threatened languages be saved? Reversing Language Shift, Revisited: A 21st Century Perspective*. Multilingual Matters.
- Flors-Mas, A. i Sorolla, N. (2020). La transmissió lingüística intergeneracional a Castelló de la Plana i la Franja: la rellevància dels usos entre progenitors. *Arxius de Ciències Socials*, 42, 265-284.
- Lewis, M. P. i Simons, G. F. (2010). Assessing Endangerment: Expanding Fishman's GIDS. *Revue Roumaine de Linguistique*, 55(2), 103-120.

Montoya, B. (2014). Reproducció primària de la llengua i sistema escolar al Carxe, un enclavament catalanoparlant en una regió castellanoparlant (Múrcia). A J. A. Argenter (Ed.). *Enclavaments lingüístics i comunitats locals: el català a Sardenya, al Carxe i entre els gitanos catalans de França* (p. 187-208). Institut d'Estudis Catalans.

Sorolla, N. i Flors-Mas, A. (2020). L'ús del català entre els millennials de Catalunya: el pes diluït de l'origen lingüístic. *Revista de Llengua i Dret*, 73, 50-68.

Sorolla, N., Gimeno, C., Giralt, J., Montañés, M., Moret, M., Reyes, A., Sistac, R., Solé, J. i Torrijos, A. (2018). *Llengua i societat a la Franja. Anàlisi de l'Enquesta d'usos lingüístics (2004-2014)*. Prensas de la Universidad de Zaragoza.

Torres-Pla, J. (2024). El català a Andorra: evolució durant les últimes dècades i situació el 2022. *Revista de Llengua i Dret*, 82, 339-363.

Valls, E. (2025). Per què el català és una llengua amenaçada? La importància dels usos intrageneracionals dels joves. *Llengua, Societat i Comunicació*, 23, 81-106.

Vila, F. X., Massaguer, M i Flors-Mas, A. (2023). *Les dinàmiques del català entre els joves: reptes, principis i arguments per a l'acció*. Generalitat de Catalunya.

Enquestes demolingüístiques

Generalitat de Catalunya (2017). *Els usos lingüístics a l'Alguer, 2015*. Generalitat de Catalunya.

Generalitat de Catalunya (2025). *Enquesta d'usos lingüístics de la població 2023*. Generalitat de Catalunya.

Generalitat de Catalunya, Consell Departamental dels Pirineus Orientals, Institut Franco-Català Transfronterer-UPVD (2016). *Coneixements i usos lingüístics a la Catalunya del Nord 2015*. Generalitat de Catalunya.

Generalitat Valenciana (2021). *Enquesta 2021. Coneixement i ús social del valencià. Síntesi de resultats*. Generalitat Valenciana.

Grup de Sociologia (2022). *Estudi sobre coneixements i usos lingüístics de la població andorrana*. Andorra Recerca + Innovació.

Instituto Nacional de Estadística (2023). *Encuesta de Características Esenciales de la Población y las Viviendas. Año 2021*. INE.

Mas, A. (Coord.) (2025). *Primera enquesta a la joventut de les Illes Balears*. Govern de les Illes Balears.

Torrijos, A. (2025). Resultats principals de l'Enquesta d'usos lingüístics de la població 2023. *Blog de la Revista de Llengua i Dret*.

Verd, J. M., Julià, A. i Valls, F. (Coord.) (2024). *Enquesta a la joventut de Catalunya 2022*. Generalitat de Catalunya.

Títol

Transmissió lingüística i generacions a Catalunya. Una anàlisi de l'Enquesta d'Usos Lingüístics de la Població 2023

Autora i autor

Anna Torrijos López i Xavier Tenorio Segarra (Departament de Política Lingüística de la Generalitat de Catalunya)

Resum

La transmissió lingüística és el procés a través del qual una llengua es transmet d'una generació a l'altra. És un mecanisme que es produeix en la gran majoria dels casos en el si de la família. Es considera que la transmissió lingüística és un dels aspectes cabdals que expliquen el present i el futur d'una llengua, així com també de l'evolució de la configuració sociolingüística de la societat (Torres, 2009).

A Catalunya, tot i el procés de minorització que viu el català i les dinàmiques demolingüístiques adverses, la transmissió de la llengua ha estat històricament favorable al català. Tal com apunta Torres (2025), en els últims cent anys, a les famílies de Catalunya hi ha hagut un avenç notable del català. Aquesta tendència mostra que el català ha tingut una gran capacitat d'atracció sobre una part important de les famílies arribades a Catalunya amb llengua inicials diferents al català.

L'objectiu d'aquesta comunicació és comparar les dinàmiques sociolingüístiques de la transmissió del català en les diferents cohorts generacionals. S'ha posat el focus en les en l'ús del català amb avis, progenitors i fills amb les dades provinents de l'Enquesta d'Usos Lingüístics de la Població de l'any 2023, una enquesta oficial elaborada per l'Institut d'Estadística de Catalunya i el Departament de Política Lingüística a la població de 15 anys o més (Torrijos, 2025).

Així doncs, l'objectiu és observar les diferències en el ritme de creixement del català de les diverses generacions de la població de 15 anys o més en funció de la composició demogràfica de cadascuna d'elles:

- *Generació silenciosa*: nascuts entre els anys 1928 i 1945. A l'any 2023 era la generació menys nombrosa (un 7% de la població) i la que tenia una major presència de nascuts a la resta de l'Estat (un 49,5%).
- *Baby boomers*: nascuts entre 1946 i 1964. Representava un 19% de la població amb una majoria de nascuts a Catalunya (53,8%), però amb un pes important dels nascuts a la resta de l'estat (31,8%).
- *Generació X*: nascuts entre 1965 i 1980. És la generació més nombrosa (24% de la població). Majoritàriament conformat per nascuts a Catalunya (63,5%) però amb un pes important dels nascuts a l'estranger (28,6%).
- *Generació Y o Millenials*: nascuts entre els anys 1981 i 1996. Són un 20% de la població i hi conviuen tant nascuts a Catalunya (49,5% com nascuts a l'estranger (45,4%).

S'han exclòs de l'anàlisi les generacions Z (nascuts entre 1997 i 2012) i Alpha, (nascuts a partir del 2013), perquè, a causa de la seva edat, la variable referent a la llengua amb els fills no és significativa.

Els resultats mostren com la transmissió del català continua sent positiva, ja que l'ús del català amb els fills és superior que amb la mare i amb els avis materns en les quatre generacions analitzades. No obstant això, les diferents composicions demogràfiques de cada generació impliquen que els valors de transmissió són diferents en funció dels lloc de naixement i origen geogràfic familiar.

Referències bibliogràfiques

Torres i Pla, J (2009). La transmissió lingüística familiar intergeneracional: una proposta de model d'anàlisi. A F. Xavier Vila i Moreno (dir.) i Eva Gomàriz i Auró (col·l.), *Estudis de demolingüística: actes de la Primera Jornada de Demolingüística de la Xarxa CRUSCAT*.

Torres i Pla, J (2025). Transmissió lingüística intergeneracional. A *Anàlisi de l'Enquesta d'usos lingüístics de la població de Catalunya 2018*. Generalitat de Catalunya.

Torrijos, A. (2025). Resultats principals de l'Enquesta d'usos lingüístics de la població 2023. *Blog de la Revista Llengua i Dret*.

Títol

Presentació del volum de la Revista *Linguapax* 2025: *Jo no parlo la meua llengua. El repte de la transmissió: una perspectiva transversal d'algunes comunitats lingüístiques minoritzades i migrants a Europa*

Autora

Mònica Pereña (Presidenta de l'Associació *Linguapax*)

Resum

En aquest volum, s'examinen i s'analitzen els reptes de la transmissió intergeneracional de la llengua des d'una sèrie de perspectives complementàries a partir d'experiències i anàlisis de diverses comunitats lingüístiques minoritzades i migrants d'Europa. Emili Boix fa una anàlisi empírica centrada en el català i en la seva trajectòria a les diferents regions on s'ha parlat històricament. Aitor Carrera ho fa en relació a la vitalitat contemporània de l'occità. Daniel Wutti ens mostra el cas dels eslovens de Caríntia i examina els factors psicològics, socials i polítics que subjauen al procés continu de substitució lingüística cap a l'alemany. Reptes similars es plantegen als parlants de llengües minoritzades a Polònia que s'exposen a l'article col·lectiu coautoritzat per investigadors i activistes de les comunitats dzūkai/lituana, caixubiana, lemko, silesiana i vilamoviana, que difereixen considerablement pel que fa al nombre de parlants, a la presència de suport estatal i a l'estat de la transmissió intergeneracional. Joyce Mattu exposa el cas del sard i com la coexistència amb la llengua estatal dominant, l'italià, ha estès l'ús d'aquesta última cap a àmbits informals, domèstics i socials en què el sard havia estat anteriorment relativament segur. Una dinàmica similar és evident en l'últim estudi de cas inclòs

en aquest volum: els reptes als quals s'enfronten els parlants d'amazic a Catalunya a través del qual Fadira Bouchadir posa de manifest nivells desiguals de transmissió intergeneracional de l'amazic dins de les comunitats migrants.

La perspectiva crítica acumulativa que ofereixen els estudis de cas d'aquest volum és altament instructiva. La crisi actual de la diversitat lingüística exigeix anar més enllà d'esquemes limitats de revitalització lingüística, tant de tipus vertical (*top-down*) com de base comunitària (*bottom-up*). Cal aprendre simultàniament de les llengües minoritzades "més grans", amb poblacions de parlants nombroses, i d'aquelles restringides a una o poques comunitats; de les llengües històricament arrelades al territori i de les llengües migrants que naveguen per ecologies lingüístiques completament noves. Les mostres que es presenten aquí deixen clar que el repte creixent de la transmissió està directament vinculat a la disminució de l'ús de les llengües en contextos socials naturals. És precisament aquí on les ecologies lingüístiques tradicionals — sovint caracteritzades per formes de multilingüisme de base comunitària i de caràcter igualitari— ofereixen lliçons valuoses sobre la relacionalitat i la reciprocitat en el manteniment de la continuïtat lingüística i cultural.

Sessió paral·lela oral 6 [1, 2]

Title

Speak on Screen: Dubbing and Subtitling Audiovisual Content in Minority Languages

Authors

Eva Duran Eppler (University of Roehampton)

Floriane Bardini (Universitat de Vic)

Abstract

This paper presents an initiative designed to create a safe and empowering space for young members of European minoritised communities to perform in their own language on screen while fostering both intra- and inter-community connections. "Speak on Screen" is a joint initiative developed within the framework of the Horizon Europe project RISE UP and the Erasmus+ project HOW TIMELY. Drawing on the teams' expertise in Intermedial/Audiovisual Accessibility and Translation (AVAT), the initiative supports youth agency and empowerment in language transmission and activation through dubbing and subtitling audiovisual content in minority languages. By combining research-driven insights with pedagogical innovation, the project addresses both linguistic revitalisation and digital participation.

The workshop was conceived as an online training experience structured in three two-hour sessions: an introductory session to familiarise participants with audiovisual translation principles and tools; a support session to guide their ongoing work and address emerging challenges; and a final session in which participants presented and discussed their creations. Between sessions, learners engaged in autonomous training through the HOW TIMELY platform, which was in its piloting phase at the time. This blended format ensured both guided instruction and independent practice, promoting confidence, peer exchange, and creative experimentation.

Thirteen participants with diverse linguistic backgrounds (e.g.: Aromanian, Jèrriais, Welsh, etc.) acquired or refined skills in revoicing and subtitling, enabling them to transfer cultural material and audiovisual footage into their minoritised languages, or to make community-produced audiovisual content accessible to speakers of other languages in a safe space. Competence development included creating and adapting script templates, recording voice-overs, synchronising audio with video, and applying subtitling conventions. Particular emphasis was placed on collaborative doubt resolution throughout the learning and translation process, ensuring that participants felt supported and confident. Importantly, this initiative functioned as a pilot experience designed with replicability in mind. The structure, materials, and pedagogical approach were developed so they can be adapted to other minoritised language contexts across Europe and beyond. In this sense, "Speak on Screen" serves as both a training experience and a scalable model for community-based audiovisual translation initiatives aimed at language revitalisation.

A central tool in this process is the HOW TIMELY platform, conceived as a flexible digital learning environment for audiovisual translation. The platform is designed to support both amateur AV translators and educators wishing to integrate audiovisual translation activities into their teaching practice. With a particular focus on young people in secondary education, it provides structured modules, guided exercises, and practical resources that enable students to engage critically and creatively with audiovisual media translation. The HOW TIMELY platform offers a concrete means of embedding language revitalisation efforts within formal education, while also remaining accessible to community members outside institutional settings.

Ultimately, the project seeks to strengthen intra- and inter-community ties by positioning young people as active agents in the production and circulation of audiovisual content in their minoritised languages. By encouraging collaboration between younger participants, older fluent speakers or writers, new speakers, and language enthusiasts, the initiative aims to reinforce intergenerational exchange and shared ownership of linguistic heritage.

Títol

Activació i empoderament lingüístic en la postadolescència a l'entorn de Tarragona: un estudi col·laboratiu

Autores i autors

Maria Amorós, Júlia Broto, Laia Capafons, Martí Huguet i Avel·lí Flors-Mas (Universitat Rovira i Virgili)

Resum

Els estudis sobre els usos i les ideologies lingüístiques de la joventut de Catalunya i altres territoris de llengua catalana han tendit a concentrar-se en la (pre)adolescència (vegeu, entre molts altres, Woolard 2009 o Vila et al. 2020). Woolard (2011) es demanava, en aquest sentit, si “hi ha vida lingüística més enllà de l’institut”, fent referència al buit en la recerca sobre les trajectòries lingüístiques més enllà d’aquesta etapa. La recerca sobre les “mudes lingüístiques” de la joventut a Catalunya (González et al. 2014) i sobre els “nous parlants” de català (Pujolar i Puigdevall 2015) van respondre la crida de Woolard i van identificar les transicions entre etapes vitals (per exemple l’entrada a la universitat, al món laboral o la formació d’una nova família) com a moments propicis per als canvis en els repertoris, les pràctiques i les ideologies lingüístiques de joves i joves adults. La nostra recerca situa el focus de manera més específica sobre casos d’adopció d’usos extensius o (quasi)exclusius de la llengua catalana en el pas a la postadolescència i la joventut després d’una (pre)adolescència marcada pel predomini del castellà en els usos amb iguals. En contextos de marcada minorització lingüística, com el de l’entorn de Tarragona, aquests canvis solen requerir processos d’empoderament i d’afirmació de l’*agència* pròpia en oposició a un entorn que “marca” l’ús del català i “normalitza” el del castellà (Martínez et al. 2012), sovint a través de mecanismes de vigilància lingüística i pressió dels iguals (Rodríguez Carnota 2022).

Amb l’objectiu de començar a explorar aquesta realitat, ens basarem en un corpus d’unes 15 entrevistes amb joves d’entre 19 i 34 anys amb el perfil indicat, generades per l’alumnat de l’assignatura «Sociolingüística catalana» del Grau en Llengua i Literatura Catalanes de la URV en el

marc d'un projecte de recerca col·laborativa. La nostra metodologia s'inspira en la del projecte AMRELS—Alta minorització i reproducció lingüística al sud-oest europeu (PID2021-125859NB-I00), i combina entrevistes semiestructurades amb anàlisi de xarxes socials egocèntriques en dos temps (T1: preadolescència i T2: actualitat). Mitjançant l'anàlisi dels discursos i de les xarxes socials d'aquesta mostra de joves, mirarem de respondre les següents preguntes de recerca: 1) Quins factors havien dificultat l'adopció d'usos més destacats del català en la (pre)adolescència? 2) Quins espais socials i institucionals i quines transicions entre etapes vitals han afavorit aquests processos d'activació i empoderament lingüístic en la postadolescència i la joventut? 3) Quin tipus de motivacions i ideologies lingüístiques els fonamenten? I 4) Com es reflecteixen aquests processos de canvi en la configuració lingüística de les xarxes socials dels participants en els temps T1 i T2? Assajant una resposta a aquestes preguntes tractem d'obrir una via en la sociolingüística de la joventut en el marc de la *catalanofonia*, explorant un fenomen poc present fins ara en la literatura.

Referències bibliogràfiques

González, I., Pujolar, J., Font, A., Martínez, R. (2014). *Llengua i joves. Usos i percepcions lingüístics de la joventut catalana*. Generalitat de Catalunya.

Martínez, R., Pujolar, J., González, I., Font, A. (2012). El poder de la normalitat: Sobre els joves i la llengua a Catalunya. *Journal of Catalan Studies*, 15, 1-28.

Pujolar, J., Puigdevall, M. (2015). Linguistic mutes: How to become a new speaker in Catalonia. *International Journal of the Sociology of Language*, 231, 167-187.

Rodríguez Carnota, M. (2022). *Lingua, poder e adolescencia*. Edicions Xerais de Galicia.

Vila, F. X., Ubalde, J., Bretxa, V., Comajoan-Colomé, L. (2020). Changes in language use with peers during adolescence: A longitudinal study in Catalonia. *International Journal of Bilingual Education and Bilingualism*, 23(9), 1158-1173.

Woolard, K. A. (2009). Linguistic Consciousness among Adolescents in Catalonia. *Zeitschrift für Katalanistik*, 22, 125-149.

Woolard, K. A. (2011). Is there linguistic life after high school? Longitudinal changes in the bilingual repertoire in metropolitan Barcelona. *Language in Society*, 40, 617-648.

Títol

Actituds lingüístiques cap al català i el castellà en famílies russòfones

Autores

Catalina Amengual-Ripoll (Dublin City University)

Mariia Pronina i Maria del Mar Vanrell Bosch (Universitat de les Illes Balears)

Resum

Les actituds lingüístiques, enteses com les avaluacions que els parlants fan de les llengües i dels seus usuaris (Ajzen, 2005; Eagly & Chaiken, 2007), han estat àmpliament estudiades en

contextos multilingües per comprendre fenòmens com la vitalitat lingüística o les relacions entre les llengües de la societat d'acollida i les llengües d'herència. En l'estudi de les actituds lingüístiques, factors com la competència lingüística, la llengua familiar i el nivell educatiu i socioeconòmic dels informants s'han assenyalat com a elements rellevants en la configuració de les percepcions i valoracions envers les llengües (González-Riaño et al., 2019; Huguet & Janés, 2008; Trenchs et al., 2013). Acostant-se a aquestes variables des de la teoria dels mercats lingüístics (Bourdieu, 1991), aquest estudi analitza les actituds lingüístiques que les famílies russòfones residents a Catalunya i Mallorca mostren cap al català i el castellà, amb l'objectiu d'explorar com aquestes percepcions s'articulen en un col·lectiu caracteritzat per un alt capital educatiu, econòmic i lingüístic (Cabal-Guarro, 2017).

A partir d'un qüestionari autoinformat, s'obté informació de 58 progenitors que han residit entre un i vint anys a Catalunya o Mallorca, amb nivells educatius alts i perfils professionals qualificats. La majoria se situa en franges d'ingressos mitjans o mitjans-alts i declaren un domini alt del rus, seguit del castellà i finalment del català, llengua, aquesta darrera, de la qual la meitat de participants declaren tenir-ne un nivell alt i l'altra meitat un nivell baix.

Els resultats mostren una estratificació clara dels valors lingüístics. El català es considera la llengua de legitimitat social, especialment per ser acceptat pels catalans (52,6%) i per parlar amb col·legues (52,6%), mentre que el castellà adquireix valor com a capital econòmic: un 16,7% el valora majoritàriament com la llengua per "guanyar diners", en contrast amb només un 8,3% que atribueix aquest mateix valor principal al català (Bourdieu, 1991). Davant d'aquesta divisió simbòlica i econòmica inicial entre català i castellà, respectivament, el català es reposiciona, acompanyat del castellà, com a imprescindible per a l'èxit educatiu i laboral. Entre els participants, 54,2% considera conjuntament el castellà i el català imprescindibles per estudiar i el 47,5% per trobar feina.

Dins d'aquestes dinàmiques sociolingüístiques que hi ha entre les llengües de la societat, la llengua d'herència, el rus, ocupa una posició eminentment simbòlica més que no pas material. El rus és la llengua preferida en les interaccions familiars i es manté com a marcador identitari central: un 91,3% rebutja parlar només castellà o només català amb els fills, fet que indica que cap de les llengües de l'entorn té legitimitat simbòlica dins de la llar. Tot i això hi ha una tolerància notable a la utilització de les llengües de la societat entre germans: un 55% dels progenitors no mostren cap rebuig quan els fills parlen català entre ells a casa i el 56,8% tampoc no s'oposen que ho facin en castellà. Aquesta tolerància és menor en el cas de l'alternança de llengües.

Aquests patrons revelen que les famílies distribueixen estratègicament els seus recursos lingüístics per maximitzar diferents formes de capital segons el camp en què operen. Els participants s'orienten cap al plurilingüisme però amb una distribució funcional de cada conjunt de llengües.

Referències bibliogràfiques

Ajzen, I. (2005). *Attitudes, personality, and behavior* (pp. xiv, 175). Dorsey Press.

Bourdieu, P. (1991). *Language and symbolic power*. Polity Press.

Cabal-Guarro, M. (2017). Is Russian decommodyfing in Catalonia? *Russian Journal of Linguistics*, 21(3), 605–619. <https://doi.org/10.22363/2312-9182-2017-21-3-605-619>

Eagly, A. H., & Chaiken, S. (2007). The Advantages of an Inclusive Definition of Attitude. *Social Cognition*, 25(5), 582–602. <https://doi.org/10.1521/soco.2007.25.5.582>

González-Riaño, X. A., Fernández-Costales, A., Lapresta-Rey, C., & Huguet, Á. (2019). Language attitudes towards Spanish and Catalan in autochthonous and immigrant families in Catalonia: Analysing the correlation between student attitudes and their parents'. *International Journal of Bilingual Education and Bilingualism*, 22(6), 754–767. <https://doi.org/10.1080/13670050.2017.1312276>

Huguet, Á., & Janés, J. (2008). Mother Tongue as a Determining Variable in Language Attitudes. The Case of Immigrant Latin American Students in Spain. *Language and Intercultural Communication*, 8(4), 246–260. <https://doi.org/10.1080/14708470802303082>

Trenchs Parera, M., Patiño Santos, A., Canós Antonino, L., & Newman, M. (2013). *Estudi de les actituds i identitats lingüístiques dels joves xinesos i llatinoamericans a Catalunya i propostes d'actuació educativa*. (pp. 15–34). Departament de Benestar Social i Família. <https://dialnet.unirioja.es/servlet/articulo?codigo=7687087>

SESSIÓ PLENÀRIA 1

Título de la sesión plenaria

Malabaristas y funambulistas de la lengua. Una aproximación a la socialización lingüística en la infancia y adolescencia

Autor

Jaime Altuna Ramírez (Euskal Herriko Unibertsitatea)

Resumen

El funambulismo se puede definir como el arte de caminar sobre una cuerda. La imagen de las y los funambulistas utilizando su propio cuerpo para mantener el equilibrio y desafiar a la gravedad, me resulta inspiradora para imaginar a hablantes de lenguas minorizadas caminando sobre un alambre tratando de no caer ante la fuerza que ejercen las lenguas hegemónicas y las normas y estructuras sociales construidas en torno a ellas.

Ese es el punto de partida de esta conferencia en la que analizo como las personas hablantes de lenguas minorizadas operan como auténticos equilibristas de la lengua durante el proceso de socialización lingüística (Ochs & Schieffelin, 1984; Kasares, 2014). Por una parte, niños, niñas y adolescentes caminan en un equilibrio constante entre las diferentes exigencias lingüísticas del mundo adulto y la presión de pertenencia al grupo de iguales. Por otra parte, las familias que desean que los y las menores hablen estas lenguas minorizadas sienten las dificultades que supone gestionar el desequilibrio de la realidad sociolingüística.

Trataré de aportar algunas de las conclusiones y reflexiones elaboradas a partir de los procesos empíricos de corte etnográfico que hemos desarrollado la última década con niños, niñas y adolescentes en el País Vasco. Desde el año 2016 hemos realizado diversas investigaciones para analizar las dinámicas lingüísticas de personas de entre 9 y 19 años, partiendo de su opinión, sus reflexiones y sus prácticas cotidianas. Todas estas investigaciones tienen en común que son estudios llevados a cabo fuera de las instituciones escolares en comunidades de práctica (Eckert & McConnell-Ginet, 2013) del ámbito no formal: clubes deportivos, grupos de danza y actividades de tiempo libre. (Eusko Jaurlaritza, 2016; Soziolinguistika Klusterra, 2018; Hernández, Iñarra & Altuna, 2020; Altuna, 2023; Urdalleta eta Laskurain, 2025).

Pero también me aproximaré a la socialización lingüística a través de algunas investigaciones en el ámbito familiar. Sobre todo, presentaré algunas conclusiones del trabajo "Bilboko guraso gazteen ikerketa. Haur txikiak dituzten gurasoen hizkuntza-bizipenak, -praktikak eta harreman-sareak" desarrollada entre los años 2023 y 2024 en Bilbao (Altuna, Altuna & Ozaita, 2024), tratando de crear un diálogo con otras investigaciones que analizan las políticas lingüísticas familiares en el País Vasco (Nandi, García-Ruiz & Manterola, 2023; García-Ruiz, 2023; Egaña & García-Ruiz, 2025) y con reflexiones compartidas los últimos meses con una asociación de familias de Gasteiz preocupadas por cómo afrontar la cuestión lingüística en el ámbito informal (Euskara Batzordea Ramon Bajo, 2026). Para ello, utilizaré la imagen del malabarismo ya que observamos que, en contextos de minorización lingüística, madres y padres deben hacer

verdaderos juegos de destreza y agilidad para gestionar los retos que supone la socialización en la lengua minorizada.

En todos estos trabajos, nos hemos aproximado a las vivencias y prácticas lingüísticas de padres, madres, niños, niñas y adolescentes a través de entrevistas individuales, entrevistas grupales, observación participante, grupos de discusión y otras dinámicas grupales. Mediante el análisis de la información obtenida hemos identificado algunos elementos que creemos que pueden ser importantes en el estudio del conocimiento, la competencia y el uso social del euskera. Por un lado, hemos observado que la tendencia a mezclar lenguas y formas de habla en las conversaciones adolescentes es tanto una cuestión ideológica como estética y hemos identificado la importancia que tiene las culturas adolescentes y juveniles (Parsons, 1942, Feixa & Nofre, 2012) que se construyen en cada momento y contexto. Por otro lado, al analizar las mudas lingüísticas (Pujolar & Puigdevall, 2015; Pujolar, González & Martínez, 2010), hemos concluido que en la adolescencia se producen cambios significativos en las prácticas lingüísticas, pero que estos cambios son complejos y que la muda es un proceso acumulativo, negociado, abierto y dinámico. También hemos podido observar que las dinámicas corporales y las actividades orientadas por la socialización de género (Eckert & McConnell-Ginet, 2013) influyen en las prácticas e ideologías lingüísticas de las y los adolescentes.

En general, percibimos una cierta demanda de ser escuchados por parte de los y las jóvenes hablantes. Petición muchas veces acompañada de cierto hartazgo por los discursos repetitivos sobre lengua y juventud, ya que la imagen creada las últimas décadas en el País Vasco sobre hablantes adolescentes y jóvenes tiene mucho de conflictiva y problemática. Así mismo, las investigaciones en el ámbito familiar nos muestran las dificultades a las que se enfrentan las familias que quieren que el euskera sea la lengua habitual de uso para sus hijos e hijas, así como las estrategias y redes comunitarias que despliegan con ese objetivo.

Todos estos estudios nos confirman la importancia de las actividades que niñas, niños y adolescentes desarrollan en actividades fuera de las instituciones escolares. Vemos el impacto del ámbito no formal y la relación que tienen las actividades grupales que desarrollan en este ámbito con sus prácticas e ideologías lingüísticas.

Pero, además de mostrar los resultados de nuestras investigaciones, quisiera que esta ponencia pueda ser una invitación a reflexionar sobre los desafíos metodológicos a los que nos enfrentamos en la investigación con infancia y adolescencia protagónica, ya que este tipo de investigación, además de contribuir a producir conocimiento, puede (y debe) consistir en un reconocimiento del discurso de esas personas que habitualmente no tienen grandes posibilidades de participar en debates públicos en torno a las principales cuestiones que ocupan y preocupan a la sociedad.

Y, finalmente, también quisiera que esta conferencia sea una invitación a imaginar futuros multilingües basados en la justicia (sociolingüística). Una propuesta para inspirar nuevas posibilidades que ayuden a los y las hablantes de lenguas minorizadas a disfrutar del arte dinámico de caminar sobre una cuerda firme.

Referencias bibliográficas

Altuna, Jaime (2023). *Hizkuntzaren funanbulistak. Hizkuntza-sozializazioa kirol eremuan adin eta generoan ardaztuta*. Euskal Herriko Unibertsitatea-EHU (tesis doctoral). <https://addi.ehu.es/handle/10810/62640>

Altuna, Olatz, Altuna, Jaime & Ozaita, Josu (2025). Bilboko guraso gazteen ikerketa. Haur txikiak dituzten gurasoen hizkuntza-bizipenak, -praktikak eta harreman-sareak. *Bat Soziolinguistika Aldizkaria*, 135, 13-42.

Egaña, Anne y García-Ruiz, Maite (2025). Ideologías lingüísticas multilingües en la Comunidad Autónoma Vasca: un análisis desde la política lingüística familiar. En G. Roman Etxebarrieta (ed.), *Ideologías, estrategias y retos en la búsqueda del encuentro comunicativo* (pp. 107–124). Tirant Lo Blanch.

Euskara Batzordea Ramon Bajo (2026). *Familia hizkuntza hautua*. https://www.youtube.com/@RamonBajo_euskara_batzordea

Eusko Jauraritza (2016). *Gu Gazteok, 12-14 urteko gazteen hizkuntza egunerokotasunera hurbiltzeko ikerketa partehartzailea*. Eusko Jauraritza.

Eckert, Penelope y McConnell-Ginet, Sally (2013). *Language and Gender*. Cambridge University Press.

Eckert, Penelope y McConnell-Ginet, Sally (1992). Think practically and look locally: Language and gender as community-based practice. *Annual Review of Anthropology*, 21(1), 461-488.

Feixa, Carles y Nofre, Jordi (2012). Youth cultures. In *Sociopedia*. SAGE. <https://pdfs.semanticscholar.org/7293/15028069663f232ad42d3d0e4ba91181816b.pdf>

García-Ruiz, Maite (2023). *Testuinguru erdalduneko D ereduko ikastola bateko gurasoen familia hizkuntza-politika eleaniztunak*. Euskal Herriko Unibertsitatea (tesis doctoral). <https://addi.ehu.eus/handle/10810/61317>

Hernández, Jone M.; Altuna, Jaime y Iñarra, Maialen (2020). *Euskara Kirolkide*. Lanketa teoriko-kontzeptuala. <https://soziolinguistika.eus/eu/argitalpenak/euskara-kirolkide-ikerketa-aplikatua-2020-2022/>

Kasares, Paula (2014). *Euskaldun hazi Nafarroan. Euskararen belaunez belauneko jarraipena eta hizkuntza sozializazioa familia euskaldunetan*. Euskaltzaindia.

Nandi, Anik, García-Ruiz, Maite & Manterola, Ibon (2023). Reclaiming Voice through Family Language Policies: Parental (Socio)linguistic Citizenship in Castilian-Spanish-Dominated Multilingual Settings. En Julia Gspandl, Christina Korb, Angelika Heiling & Elizabeth J. Erling (ed.), *The Power of Voice in Transforming Multilingual Societies*. Multilingual Matters.

Ochs, Elinor & Schieffelin, Bambi (1984). Language acquisition and socialization. En Richard A. Shweder; Robert A. Levine (eds.), *Culture theory: Essays on mind, self, and emotion* (pp. 276-320). Cambridge University Press.

Parsons, Talcott (1942). Age and sex in the social structure of the United States. *American Sociological Review*, 7(5), 604-616.

Pujolar, Joan & Puigdevall, Maite (2015). Linguistic mudes: how to become a new speaker in Catalonia. *International Journal of the Sociology of Language*, 231, 167-187.

Pujolar, Joan, González, Isaac & Martínez, Roger (2010). Les mudes lingüístiques dels joves catalans. Llengua i ús. *Revista Técnica de Política Lingüística*, 48, 65-75.

Soziolinguistika Klusterra (2018). *D ereduko kirola. Ikerketa-ekintza proiektua (2016-2018)*. <https://soziolinguistika.eus/eu/proiektua/d-ereduko-kirola/>

Urdalleta, Nahia & Laskurain, Markel (2026). Genero- eta hizkuntza-praktiken txirikorda kirolean. Pasaiaiko hiru kirol-klubekin egindako ikerketa etnografikoa. *Bat Soziolinguistika Aldizkaria*, 137.

RESUMS. SESSIONS DEL DIMARTS 7 DE JULIOL DE 2026

Sessió paral·lela oral 7 [4]

Títol

Navegant les contradiccions entre inclusió i manteniment lingüístic en els espais de respiració per a la socialització d'infants i adolescents en català a Elx i Castelló de la Plana

Autors

Avel·lí Flors-Mas (Universitat Rovira i Virgili)

Lluís Català-Oltra (Universitat d'Alacant)

Resum

A finals del segle XX, Heller (1999) va mostrar com el capitalisme tardà i les polítiques de protecció del francès al Canadà havien revaloritzat aquesta llengua com un element de capitalització per a classes mitjanes anglòfones. L'entrada dels seus fills a escoles francòfones generava tensions en la mesura que l'anglès guanyava pes en la interacció quotidiana entre l'alumnat dins d'unes institucions creades expressament per a reproduir la comunitat francòfona. En el context espanyol, un procés similar s'ha produït amb la mercantilització de les llengües minoritzades (Duchêne i Heller, 2012), que ha despertat l'interès de certes classes mitjanes urbanes castellanoparlants per models educatius en llengües pròpies, com el model D al País Basc o les anomenades "línies en valencià" al País Valencià. La incorporació d'alumnat descendent de famílies menys compromeses amb l'ús de la llengua pròpia ha generat pressió cap a l'ús del castellà entre iguals i ha contribuït a diluir la funció d'aquests espais com a mecanismes de construcció i manteniment de comunitats lingüístiques en contextos de minorització (Montoya et al., 2010).

En aquest marc general, la nostra comunicació se centra en l'experiència d'una mostra de 24 famílies que aposten per la socialització de la seua descendència en català en els entorns d'alta minorització d'Elx i Castelló de la Plana, recollida en entrevistes qualitatives semiestructurades del projecte AMRELSE (PID2021-125859NB-I00). Els resultats mostren que durant les entrevistes els participants es veuen forçats a navegar la tensió que emergeix en els seus discursos entre, d'una banda, la necessitat percebuda de crear "espais de respiració" perquè la seua descendència pugui socialitzar-se en català en entorns en què no siga una llengua "marcada" i, de l'altra, el mandat d'actuar contra la segregació social i de promoure la inclusió de perfils sociolingüístics diversos, una aposta que pot acabar reproduint l'hegemonia del castellà fins i tot dins d'aquests espais segurs, d'acord amb les seues pròpies experiències. Aquesta contradicció es veu accentuada pel fet que els sectors més proclius a la revitalització lingüística, dels quals formen part els nostres participants, solen situar-se en posicions progressistes, especialment sensibles als discursos inclusius.

Mitjançant l'anàlisi d'aquests discursos, la comunicació vol contribuir al debat sobre la necessitat de reconèixer les asimetries de poder entre grups si no es vol que, en contextos de desigualtat lingüística, l'universalisme propi del progressisme entre en conflicte amb la preservació de llengües minoritàries (Kymlicka, 2001; Fraser i Honneth, 2003). L'evidència sociolingüística mostra que aquestes llengües necessiten espais protegits per a la seua reproducció, mentre que l'obertura indiscriminada afavoreix la substitució lingüística (Fishman, 2010; Kraus, 2012). Així, s'argumenta que la inclusió sense protecció diferencial pot acabar reforçant l'hegemonia lingüística existent.

Referències bibliogràfiques

- Duchêne, Alexandre; Heller, Monica (ed.) (2012). *Language in late capitalism: Pride and profit*. Routledge.
- Fishman, J. A. (1991). *Reversing language shift: Theoretical and empirical foundations of assistance to threatened languages*. Multilingual Matters.
- Fraser, N., & Honneth, A. (2003). *Redistribution or recognition? A political-philosophical exchange*. Verso.
- Heller, Monica (1999). *Linguistic Minorities and Modernity. A Sociolinguistic Ethnography*. Longman.
- Kraus, P. A. (2012). *The politics of complex diversity: A European perspective*. *Ethnopolitics*, 11(1), 3–25. <https://doi.org/10.1080/17449057.2011.534714>
- Kymlicka, W. (2001). *Politics in the vernacular: Nationalism, multiculturalism, and citizenship*. Oxford University Press.
- Montoya, Brauli; Vila, F. Xavier; Gomàriz, Eva (ed.). (2010). *La revernacularització del valencià a la ciutat d'Alacant*. Institut d'Estudis Catalans.

Títol

La Flama: un projecte educatiu alternatiu per al català

Autor

Francesc Bernat i Baltrons (Universitat de Barcelona)

Resum

L'associació la Flama va ser creada el setembre del 2022 per un grup de famílies i altres col·laboradors que pretenien crear una xarxa d'escoles cooperatives catalanes, partint de referents com la Bressola de la Catalunya del Nord, les ikastoles del País Basc o les escoles Semente gallegues. Els inspirava també l'exemple de l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana (APEC) de principis del segle XX, no solament per la promoció d'escoles catalanes, sinó també per la creació de materials didàctics, formació de mestres, organització de colònies i foment del català. L'associació opina que la seva iniciativa és necessària perquè consideren que la immersió lingüística a l'escola pública catalana és un fracàs i perquè els infants catalanoparlants han esdevingut una minoria a la majoria de les aules del país. Per això, el seu

objectiu inicial era impulsar una xarxa escolar que oferís als infants una educació plenament en llengua i cultura catalanes.

Tanmateix, la temptativa d'obrir una escola (a l'Hospitalet del Llobregat) no reeixí per raons econòmiques i burocràtiques. Això va motivar un replantejament dels objectius inicials de l'associació cap a estratègies més assolibles a curt termini, sense renunciar a la creació d'escoles en el futur. En aquest sentit, la Flama va obrir el 2024 una ludoteca íntegrament en català al barri de Sants per a les famílies dels socis, amb la voluntat d'esdevenir en el futur un centre obert d'activitats extraescolars. Així mateix, la Flama està preparant un banc de recursos pedagògics en català per al 2026, i ha emprès diverses campanyes a la xarxa X com, per exemple, la difusió d'una llista d'escoles concertades de Barcelona segons el seu projecte lingüístic a fi de guiar els pares que busquen una escola que garanteixi l'ensenyament en català als fills.

Com veiem, estem davant d'una proposta d'ensenyament de la llengua autòctona, semblant a la d'altres ja existents en comunitats lingüístiques minoritzades com el País Basc i el Tirol del sud, que se situa conscientment a les antípodes del sistema escolar català, que considera ineficaç per a la preservació de la llengua. A banda de donar a conèixer l'activitat realitzada per aquesta associació i l'abast de les seves accions, l'objectiu de la nostra comunicació serà aprofundir en les ideologies que impulsen la Flama a través d'entrevistes als membres de la Junta i els pares que assisteixen a l'esmentada ludoteca. En aquest sentit, avancem que el projecte de la Flama parteix d'una profunda preocupació per la minorització dels catalanoparlants i la creença que la llengua només podrà sobreviure amb la segregació dels infants catalans en una xarxa escolar alternativa a l'oficial, fins i tot si això implica posposar la bilingüització dels nens no catalanoparlants. Tot i que són conscients dels reptes i dificultats que planteja la seva -encara minoritària- proposta, la Flama està convençuda que el creixent qüestionament del model d'immersió lingüística català els donarà l'oportunitat de ser una alternativa viable. En definitiva, ens proposem analitzar les motivacions d'un cas poc conegut d'activisme lingüístic a Catalunya, així com relacionar-lo amb d'altres realitzades fora del Principat.

Referències bibliogràfiques

Baylac-Ferrer, A. (2013). L'ensenyament en català a la Catalunya del Nord: primer pas per a una eventual reversió sociolingüística. *Treballs de Sociolingüística Catalana*, 23, 179-204.

Cea, N. (2024). Os limites do debate sobre o ensino cooperativo na Galiza: a Escola Semente na perspectiva do próprio alunado. *Clara Corbelhe*, 4, 73-80.

Fishman, Joshua A. (ed.) (2011). *Can threatened languages be saved? Reversing Language Shift, Revisited: A 21st Century Perspective*. Multilingual Matters.

Flors-Mas, A. i Manterola, I. (2021). Els models lingüístics de l'educació obligatòria a la Comunitat Autònoma Basca i a Catalunya: una visió comparada. *Revista de Llengua i Dret*, 75, 27-45.

Hornsby, M. i McLeod, W. (ed.) (2022). *Transmitting minority languages: Complementary reversing language shift strategies*. Palgrave Macmillan.

Junyent, C. (2018). Ningú no té el valor de dir que hem fracassat amb la immersió'. *Vilaweb*, 30-10-2018. <https://www.vilaweb.cat/noticies/carme-junyent-ningu-te-el-valor-de-dir-que-hem-fracassat-amb-la-immersio/>

Riera, E. i Sendra, M. (2022). *Immersió lingüística. Una immersió ràpida*. Tibidabo.

Sauntson, H. et alii (2025). *Language and Social Justice. An Introduction to Linguistic Activism*. Routledge.

Woolard, K. A. (2008). Les ideologies lingüístiques: una visió general d'un camp des de l'antropologia lingüística, *Revista de Llengua i Dret*, 49, 179-199.

Sessió paral·lela oral 8 [8, 9]

Títol

Sobre l'operativitat del concepte d'alta minorització: el cas de les polítiques lingüístiques familiars favorables al català a Andorra

Autors

Juan Jiménez-Salcedo (Université de Mons)

James Hawkey (University of Bristol)

Resum

L'anàlisi de la reproducció lingüística al si de les famílies esdevé especialment pertinent en el cas de llengües que pateixen processos de minorització històrica (Nelde, Strubell i Williams 1996). Com a responsable de la socialització primària, la família és una institució crucial que opera, per mitjà de microdecisions (Boix-Fuster, Bastardas-Boada i Torrens 2019; Curdt-Christiansen i Huang 2020; Lanza i Lomeu Gomes 2020) en contextos en els quals les llengües poden tenir un abast parcial, és a dir, quan aquestes no disposen del suport de certes institucions socials rellevants per afavorir la seva reproducció lingüística (Lamuela 1994; 2004).

Aquesta comunicació s'emmarca dins del projecte AMRELSE, l'objectiu del qual és analitzar les polítiques lingüístiques familiars de l'aragonès, el català, l'èuscar, el gallec i l'occità (Flors-Mas, 2024) en un conjunt de localitats on aquestes llengües gaudeixen de nivells de reconeixement diferents, però comparteixen un tret sociolingüístic comú, que és el de presentar un context d'alta minorització demogràfica (AMD). De manera operativa, l'AMD s'ha definit al si del grup de treball del projecte com aquella que caracteritza les localitats on el nombre de locutors inicials de la llengua minoritzada és inferior al 30 % de la població (Brenzinger 2007; Edwards 2010; Junyent 1992). El context d'AMD que hem analitzat és el de la parròquia d'Encamp, al Principat d'Andorra. Es tracta d'una parròquia d'uns 15 000 habitants repartida entre el nucli d'Encamp i la població turística del Pas de la Casa. El fet que una part important de la població treballi en el sector dels esports d'hivern –i que el Pas de la Casa estigui clarament separada del centre d'Encamp– produeix un context sociològic particular, amb un nombre molt més elevat de persones treballadores d'origen migrant i amb determinades problemàtiques socials que no s'observen a les parròquies centrals. Al mateix temps, aquests fenòmens conviuen amb unes polítiques lingüístiques cada vegada més explícites de promoció del català per part dels poders públics, les quals contribueixen a consolidar les polítiques lingüístiques d'aquelles famílies compromeses amb la transmissió de la llengua nacional.

La nostra comunicació presentarà els resultats parcials d'un treball de camp efectuat a Encamp el 2023. Concretament, els d'un qüestionari semidirigit fet a dos grups de famílies, un amb descendents de menys de 12 anys i un altre amb descendents adolescents de més de 12 anys. El nostre objectiu serà presentar les peculiaritats d'un treball de camp en un microestat com Andorra, amb plena sobirania i on la població disposa d'un suport social relativament ampli pel

que fa a la promoció de la llengua pròpia, i com aquesta circumstància pot contribuir a analitzar de manera crítica l'operativitat del concepte d'AMD.

Referències bibliogràfiques

Boix-Fuster, Emili, Albert Bastardas-Boada, i Rosa Maria Torrens (2019). *Family Multilingualism in Medium-Sized Language Communities*. Peter Lang.

Brenzinger, Matthias (2007). *Language Diversity Endangered*. Walter de Gruyter.

Curdt-Christiansen, Xiao Lan, i Jing Huang (2020). Factors Influencing Family Language Policy. Dins Andrea C. Schalley i Susana A. Eisenclas (eds.), *Handbook of Home Language Maintenance and Development: Social and Affective Factors* (pp. 174-93). De Gruyter Mouton.

Edwards, John (2010). *Minority Languages and Group Identity: Cases and Categories*. John Benjamins.

Flors-Mas, Avel·lí (2024). Alta minorització i reproducció lingüística al sud-oest europeu (AMRELSE): resultats preliminars a Castelló de la Plana. *Seminari de sociolingüística i política lingüística del CUSC, 2023/2024*. Barcelona (on-line), 14 de juny del 2024.

Junyent, M. Carme (1992). *Vida i mort de les llengües*. Empúries.

Lamuela, Xavier (1994). *Estandardització i establiment de les llengües*. Edicions 62.

Lanza, Elizabeth, i Rafael Lomeu Gomes (2020). Family Language Policy: Foundations, Theoretical Perspectives and Critical Approaches. Dins Andrea C. Schalley i Susana A. Eisenclas (eds.), *Handbook of Home Language Maintenance and Development: Social and Affective Factors* (pp. 153-73). De Gruyter Mouton.

Nelde, Peter H., Miquel Strubell, y Glyn Williams (1996). *Euromosaic: The Production and Reproduction of the Minority Language Groups of the EU*. Office for Official Publications of the European Communities.

Títol

Familias y pertinencia: una mirada interseccional desde la socialización lingüística de l'aragonés en Echo

Autora y autor

Verónica Larraz Laguardia y Chabier Gimeno Monterde (Universidad de Zaragoza)

Resumen

Esta comunicación presenta es resulta d'una investigación cualitativa en la localidad d'Echo (Aragón). L'objectivo principal ye analizar las dinamicas de reproducción lingüística d'a luenga aragonesa -en la suya variedat local, lo chesodende un enfoque interseccional, explorando cómo s'articulan las políticas lingüísticas familiars en un contexto d'alta minorización y qué papel desempeñan es diferents actors en es procesos d'abandono y revitalización lingüística.

L'estudio parte d'un enfoque teorico que combina la reversión d'a sustitución lingüística (Fishman, 1991), la socialización lingüística (Schieffelin & Ochs, 1986; Kasares, 2017), las políticas lingüísticas familiars (King, Fogle & Logan-Terry, 2008) y la tensión entre *argüello* (pertenencia) y *beneficio* (Heller & Duchêne, 2012), tot travesau per una mirata interseccional (Crenshaw, 1989; Yuval-Davis, 2015).

Metodolochicament, s'han feito entrevistas semiestructuradas a 15 personas de la Val d'Echo, distribuyidas en tres perfils: 5 personas promotoras activas de la luenga, 5 adultas y 5 chovens pa captar tanto las estratechias de transmisión como las tensions en torno a l'emplego de la lengua.

L'aragonés cheso ye muit masculinizau, nomás un 40,3% d'as suyas parlants son mullers Reyes & Sorolla, 2018). Tamién son mas es hombres que interaccionan con es críos en cheso (Romanos, 2022). Debant d'esto, las hipotesis inicials planteyaban una doble tendencia: per un costau, s'asperaba que las mullers endiadas liderasen un proceso de *patrimonialización dinamica* de l'aragonés en es espacios públicos (Alén y Garabato, 2024). Per atro costau, se preveyeba que las mullers chóvens amostrasen mayor fluctuación en la leyltat lingüística.

Es resultaus confirman parcialment estas hipotesis, pero matizan l'alcanz. Encara que la muestra d'entrevistas no permite cheneralizar, la transmisión d'estas mullers de clase treballadera, no alfabetizadas en cheso, d'un entorno rural, ye más frachil que no la d'es hombres per una autopercepción de "inferioridat tecnica", más que no per falta de leyltat lingüística, delegando mesmo la transmisión a la parella. Esto tamién puet explicar perquè en l'espacio publico informal, sin políticas institucionals, no son estas mullers, sino aquellas "cultas", alfabetizadas en cheso y d'a zona rural, las que lideran las actividaz de reproducción lingüística.

Amás, emerche una complexidat cheneracional significativa. Las chóvens participants amuestran una relación ambivalent con lo cheso, que no presentaba la cheneración precedent. Per un costau, expresan afecto y pertenencia, per l'atro, reconoixen que l'emplego ye esporadico y restrinchiu a l'ambito familiar, y senyalan que sus mais sienten "*más pena que se pierda*" que no ellas.

Estes trobos sinyalan la importancia de la intersección d'o chenero, clase social, edat y ruralidat como exes relevants pa entender lo transito personal entre l'argüello identitario, la leyltat y la inseguridat lingüística, la identidat de chenero y las presions sociolingüísticas d'o contexto que configuran las políticas lingüísticas familiars d'Echo.

Se concluye que pa amillorar la reproducción lingüística ye menester articular estratechias familiars con políticas publicas interseccionals, que reconoixcan la valura d'a pertenencia comunitaria como motor de cambio, más allá de lochicas exclusivament instrumentalistas.

Referencias bibliograficas

Alén Garabato, C. y Boyer, H. (2022). Las denominaciones en occitano de los productos agroalimentarios: ¿cuáles son las motivaciones etnosociolingüísticas?, ¿cuáles las cuestiones glotopolíticas? *Langage et société*, 175(1), 77-95. <https://doi.org/10.3917/ls.175.0079>

Crenshaw, K. (1989). Demarginalizing the intersection of race and sex: A Black feminist critique of antidiscrimination doctrine, feminist theory and antiracist politics. *University of Chicago Legal Forum*, 1989(1), 139-167.

-
- Fishman, J.A. (1991). *Reversing language shift: Theoretical and empirical foundations of assistance to threatened languages*. Multilingual Matters.
- Heller, M. & Duchêne, A. (Eds.). (2012). *Language in late capitalism: Pride and profit*. Routledge.
- Kasares, P. (2017). La transmisión intergeneracional desde la socialización lingüística: El caso vasco. *Revista Internacional de Sociología*, 75(3), e073.
<https://doi.org/10.3989/ris.2017.75.3.15.115>
- King, K., Fogle, L. & Logan-Terry, A. (2008). Family language policy. *Language and Linguistics Compass*, 2(5), 907–922. <https://doi.org/10.1111/j.1749-818X.2008.00076.x>
- Reyes, A., & Sorolla, N. (2018). *L'aragonés en a Chacetania. Estudio sociolingüístico*. Comarca de la Jacetania. [Informe técnico / Estudio no publicado].
- Romanos Hernando, F. (2022). *El léxico cheso: aragonés del valle de Echo. Recopilación y estudio sociolingüístico*. Universidad de Zaragoza (tesis doctoral).
<https://zaguan.unizar.es/record/145218>
- Schieffelin, B. B. & Ochs, E. (1986). Language socialization. *Annual Review of Anthropology*, 15, 163–191.
- Yuval-Davis, N. (2015). *The politics of belonging: Intersectional contestations*. Sage.
-

SESSIÓ PLENÀRIA 2

Títol de la sessió plenària

Més enllà de la família i l'escola: eines teòriques i metodològiques per entendre i transformar les pràctiques lingüístiques de nens i joves en espais esportius

Autora

Maite Puigdevall (Universitat Oberta de Catalunya)

Resum

La família i l'escola són dos espais o agències de producció i reproducció lingüístiques crucials i molt estudiats en la recerca sobre revitalització lingüística de les llengües minoritàries (Fishman, 1991; Williams 2005). Tant les famílies com l'escola són fonamentals per a garantir la transmissió i el coneixement formal d'una llengua i posar-hi les bases per a la seva vitalitat futura. En moltes comunitats de llengües minoritzades, com el cas del català, la majoria d'infants i joves escolaritzats entenen i saben aquestes llengües. Però aquest coneixement no es tradueix necessàriament en ús social habitual. Per entendre per què, cal també mirar més enllà de l'aula. Bona part de les decisions lingüístiques dels infants i joves es prenen fora dels espais formals d'aprenentatge. Els espais de socialització informal com el pati, el carrer, les extraescolars, els esports, les xarxes socials, l'oci infantil i juvenil, els videojocs, els grups d'amistat funcionen com a veritables laboratoris de pràctica lingüística, on els joves negocien les seves identitats; decideixen qui hi participa i com hi participa; i què és "normal", "adequat" o "de moda".

Aquesta ponència aborda la intersecció entre les Polítiques Lingüístiques Familiars (PLF) (King et al. 2008; Spolsky 2012) i els espais de socialització informal en la infància i la joventut, entenent que la reactivació de les llengües minoritzades requereix transcendir els dominis tradicionals de la llar i l'escola (Vila, 2007). Des de la perspectiva teòrica, es proposa descabellar els conceptes d'espai segur (Amorrortu et al. 2025, Puigdevall et al. 2002), espai de conscienciació (Martin Rojo et al. , 2025) i d'agència dels parlants (Hernández et al. 2025) i entendre com a partir d'aquests conceptes podem trobar maneres d'actuar per a l'activació dels usos de llengües minoritzades per part de nens i joves. La ponència també proposa debatre sobre les metodologies que ens permeten estudiar i potser també transformar els entorns de socialització dels joves, especialment la combinació de la recerca-acció participativa (RAP) i de l'etnografia.

Per il·lustrar aquest potencial, es presenten els resultats preliminars de l'estudi de la participació de nens i joves en espais esportius (clubs de futbol i d'atletisme) que estem portant a terme en el marc del projecte MultiLX. Els clubs esportius, els equips i les competicions són espais de trobada regular, amb una forta càrrega relacional, emocional i física. Des del punt de vista sociolingüístic, funcionen com a mercats lingüístics, o sigui, s'hi negocia qui pot parlar què, amb quina legitimitat i si és escoltat de la mateixa manera o no, depenent de la llengua que parla. Els entorns esportius poden reproduir desigualtats lingüístiques i esdevenir espais que reverteixen la feina que escola i famílies estan fent per al manteniment i reproducció d'aquestes

llengua. Tanmateix, també poden esdevenir espais de transformació d'ideologies i de pràctiques lingüístiques. Clubs que assumeixen el compromís lingüístic, entrenadors que mantenen el català com a llengua habitual; pares i mares compromesos i exigents amb les pràctiques lingüístiques del club o equips que construeixen una norma compartida mostren que altres dinàmiques són possibles.

Referències bibliogràfiques

Amorrortu, Estibaliz; Miren Otxotorena-Aranguren and Luz Zas (2025). Spaces of conscientization as a bridge between inequality and contestation. *International Journal of the Sociology of Language*, 291, 53-80.

Fishman, Joshua A. (1991). *Reversing Language Shift. Theoretical and Empirical Foundations of Assistance to Threatened Languages*. Multilingual matters.

Hernández García, Jone M.; Joan Pujolar and Noelia Fernández González (2025). Agency as doing-together: learning from fieldwork experiences. *International Journal of the Sociology of Language*, 291, 113-140.

King, Kendall A.; Fogle, Ly; Logan-Terry, Aubrey (2008). Family Language Policy. *Language and Linguistics Compass*, 2(5), 907-922.

Martin Rojo, Luisa; Joan Pujolar & Estibaliz Amorrortu (2025). Negotiating sociolinguistic justice: turning spaces of inequality into spaces of conscientization. *International Journal of the Sociology of Language*, 291, 1-26.

Puigdevall, Maite; Pujolar, Joan; Colombo, Alba (2022). Linguistic safe spaces and stepping stones: rethinking mudes to Catalan through the lens of space. *Journal of Multilingual and Multicultural Development*, 43(1), 21-31.

Spolsky, Bernard (2012). Family language policy. *Journal of Multilingual and Multicultural Development*, 33(1), 3-11.

Williams, Glyn (2005). *Sustaining Language Diversity in Europe. Evidence from the Euromosaic Project*. Palgrave Macmillan.

Vila, Xavier (2007). Catalonia and the Basque Region. In Padraig Ó Riagáin, Glyn Williams, F. Xavier Vila, *Young People and Minority Languages: Language use outside the classroom* (pp. 31-48). Center for Language and Communication Studies-Trinity College.

Sessió paral·lela oral 9 [1, 6]

Título

Ámbitos, estratexias e recursos para a reprodución familiar da lingua galega en contextos urbanos e semiurbanos

Autores/a

Xabier Benavides da Vila, Ana Iglesias e Benigno Fernández Salgado (Universidade de Vigo)

Resumo

Presentamos os primeiros resultados dunha investigación desenvolvida en Galicia no ámbito da política lingüística familiar, centrada na transmisión do galego ás novas xeracións en contextos de alta minorización lingüística, onde o uso habitual da lingua non supera o 30%. O estudo ten como obxectivo principal coñecer as estratexias que empregan os proxenitores que deciden educar os seus fillos en galego e avaliar o seu grao de éxito, entendido como a consecución dun bilingüismo activo galego-castelán por parte dos descendentes. Ademais, preténdese afondar nos tipos de bilingüismo que desenvolven os nenos e adolescentes criados neste tipo de contornos sociolingüísticos.

Desde un punto de vista teórico, a investigación segue o modelo proposto por Spolsky (2004), que distingue entre tres dimensións fundamentais da política lingüística: a xestión lingüística, as ideoloxías e as prácticas reais de uso. Esta perspectiva permite poñer o foco da análise sobre a axencia parental na revitalización da lingua minorada (Nandi 2019, 2023), sinalando non só as intencións das familias, senón tamén os recursos concretos que poñen en marcha para garantir a continuidade do galego no ámbito doméstico e social.

A metodoloxía empregada é de carácter cualitativo. No marco do proxecto AMRELSE, realizáronse un total de 24 entrevistas en contextos urbanos e periurbanos da costa atlántica galega: doce a familias con fillos menores de 12 anos e outras doce a familias con adolescentes de entre 12 e 18 anos. Neste segundo grupo, entrevistáronse tamén os propios adolescentes, ademais dun dos proxenitores, co fin de obter unha visión máis completa sobre as prácticas lingüísticas reais e os resultados da transmisión.

A hipótese de que o uso exclusivo do galego por parte dos proxenitores non sería suficiente para garantir unha transmisión efectiva da lingua era o noso punto de partida. A análise do corpus de entrevistas e datos rexistrados semella confirmar aquel suposto preliminar: os relatos de pais e fillos e o cuestionario lingüístico das súas redes sociais apuntan a que falar galego na casa, aínda sendo unha condición necesaria, non garante automaticamente que os fillos desenvolvan un bilingüismo activo.

Máis alá das dinámicas estritamente familiares, podemos concluír que a transmisión do galego tende a consolidarse cando interveñen factores externos que amplían e sosteñen os usos domésticos, como a participación da familia extensa, o contacto habitual con redes

galegofalantes ou a escolarización en contextos educatius con programas de inmersió lingüística.

Referencias bibliográficas

Nandi, A. (2019). Política lingüística familiar. O papel dos proxenitores pro-galego na transmisión interxeracional. *Estudos de Lingüística Galega*, 11, 77-101.

Nandi, A. (2023). Micropolíticas lingüísticas familiares de resistencia. Estrategias parentales para la transmisión intergeneracional del gallego. *Revista española de lingüística aplicada*, 36(1), 154-177.

Spolsky, B. (2004). *Language policy*. Cambridge: Cambridge University Press.

Títol

Orgull i neguit: les emocions en la política lingüística familiar del català i el gallec en contextos d'alta minorització

Autores

Raquel Casesnoves Ferrer (Universitat de València), *Ana Iglesias Álvarez* (Universidade de Vigo) i *Cristina Illamola* (Universitat de Barcelona)

Resum

L'èxit del camp de recerca en política lingüística familiar (PLF) es fa evident si tenim en compte la quantitat de treballs publicats durant el primer terç del segle XXI. Gu et al. (2025) , per exemple, analitzen fins a 411 articles revisats i publicats entre 2008 i 2024. En la seva anàlisi es pot repassar com la PLF ha evolucionat considerant, a més dels factors interns que condicionen les pràctiques lingüístiques a la llar, els factors externs, és a dir, les forces socials, polítiques i econòmiques que envolten la família. Tot i això, són pocs els treballs dedicats a analitzar el paper que juguen les emocions en la PLF. La nostra comunicació vol contribuir a pal·liar aquest buit i analitza les emocions que experimenten sobre la gestió i les pràctiques lingüístiques dins de la llar famílies que parlen gallec i català en tres contextos urbans diferents: Vigo (Galícia), l'Hospitalet de Llobregat (Catalunya) i València (País Valencià).

Des d'un punt de vista teòric, la nostra aproximació es basa en el model tripartit introduït per Spolsky (2004) i en la distinció entre la llengua de les emocions i les emocions sobre la llengua de Sevinç i Mirvahedi (2023). En concret, relacionem les emocions positives, negatives i/o conflictives sobre el gallec i el català amb la gestió, les ideologies i les pràctiques lingüístiques de la PLF. L'objectiu general consisteix a comprovar fins a quin punt els discursos emocionals condicionen la gestió i les pràctiques lingüístiques dins de la llar.

Metodològicament, la comunicació s'inscriu dins del projecte AMRELSE, que estudia la reproducció familiar de llengües en contextos d'alta minorització demogràfica (amb menys del 30% de parlants), com és el cas de les tres ciutats analitzades. S'han realitzat entrevistes

semidirigides a un total de 36 progenitors (12 en cada ciutat) amb fills de diferents edats (infants i adolescents).

Els resultats preliminars apunten, d'una banda, cap a la confluència de sentiments positius, com és l'orgull per haver transmès la llengua i per les pràctiques lingüístiques implementades dins de la llar; i, de l'altra, de sentiments negatius, pel neguit o ansietat que provoquen les pràctiques lingüístiques de l'entorn social. A més a més, la divergència de sentiments que experimenten les famílies sembla estar condicionada per factors externs com és el suport institucional i el prestigi de les llengües.

Referències bibliogràfiques

Gu, M. M., Ou, A. W., Lu, C., i Lee, J. C.-K. (2025). A systematic review of family language policy studies from 2008 to 2024. *International Journal of Applied Linguistics*, 35, 1021–1055.

<https://doi.org/10.1111/ijal.12582>

Sevinç, Y., & Mirvahedi, S. H. (2023). Emotions and multilingualism in family language policy: Introduction to the special issue. *International Journal of Bilingualism*, 27(2), 145–158.

<https://doi.org/10.1177/13670069221131762>

Spolsky, Bernard. 2004. *Language Policy*. Cambridge university press.

Título

Proyección del futuro sociolingüístico en los discursos de adolescentes hablantes de euskera en Vitoria-Gasteiz / Projecció del futur sociolingüístic en els discursos d'adolescents parlants de basc a Vitòria-Gasteiz

Autoras y autor

Anne Egaña, Maite García-Ruiz e Ibon Manterola (Euskal Herriko Unibertsitatea)

Resumen

Partiendo de las bases teóricas de la Política Lingüística Familiar (King et al., 2008) y la Socialización Lingüística (Schieffelin & Ochs, 1986), esta presentación explora cómo un grupo de adolescentes de Vitoria-Gasteiz, socializados en euskera en el ámbito familiar bajo patrones de transmisión diversos, proyecta su futuro sociolingüístico en cuanto a prácticas e ideologías lingüísticas. El análisis se basa en entrevistas individuales semiestructuradas realizadas a diez jóvenes de entre 14 y 17 años, cuya lengua principal de socialización fuera del hogar y del aula es el castellano.

El análisis temático de los discursos revela tendencias diversas en la forma de proyectar su futuro sociolingüístico, co-construidas en interacción con su entorno, en línea con la agencia entendida como *doing-together* (Hernández García et al., 2025). Dentro de estas tendencias, algunos discursos se orientan hacia una visión más estática anticipando una continuidad casi inalterada de las prácticas lingüísticas actuales en las que la socialización en castellano prevalece. Esta orientación se articula en torno a tres lógicas principales. En primer lugar, se

observa una limitada autorreflexión sobre la propia trayectoria lingüística, que se manifiesta en respuestas breves y en la dificultad para imaginar escenarios alternativos a sus prácticas actuales. En segundo lugar, emerge una delegación de la agencia en el entorno social: los adolescentes adoptan un rol fundamentalmente reactivo condicionado por la presión del grupo de iguales. Este patrón se relaciona con la reconfiguración de las relaciones de poder propia de la adolescencia: durante este periodo, los jóvenes dejan de orientarse principalmente por figuras adultas y/o parentales y pasan a experimentar una presión de los pares que puede volverse "autocrática" (Chambers, 2003). Como consecuencia de ello, los adolescentes tienden a adaptarse más al habla de los pares que de los padres (Kasares, 2014). La influencia del grupo de iguales no solo estructura sus prácticas actuales, sino que también es proyectada hacia el futuro, en la medida en que anticipan que la necesidad de ajustarse al grupo seguirá prevaleciendo sobre sus preferencias individuales. Finalmente, el análisis constata la reproducción de discursos lingüísticos heredados. Estos adolescentes replican narrativas adultas sobre el valor patrimonial del euskera, pero tales discursos no parecen integrarse en su identidad ni traducirse en transformaciones significativas de sus prácticas lingüísticas cotidianas.

Otros discursos, en cambio, tienden a imaginar escenarios más transformadores, asociados a mayores niveles de agencia y empoderamiento lingüístico. Estos adolescentes muestran capacidad para disociar las limitaciones sociolingüísticas del entorno de su propia identidad y conciencia sociolingüística crítica. Aunque reconocen las barreras estructurales derivadas de vivir en un contexto castellanohablante, reivindican su capacidad para intervenir y modificar dicha realidad en el futuro a favor del euskera. Esta predisposición se expresa tanto en el deseo de residir en espacios con mayor presencia del euskera como en la intención de ejercer una futura maternidad o paternidad desde decisiones lingüísticas deliberadas. En definitiva, estos jóvenes se posicionan como agentes potenciales de cambio, imaginando un futuro en el que la autonomía en la configuración de su trayectoria vital y lingüística prevalece frente a las inercias del contexto social.

Referencias bibliográficas

- Chambers, J.K. (2003). *Sociolinguistic Theory: Linguistic-Variation and its Social Significance*. Wiley.
- Hernández García, J.M., Pujolar, J. & Fernández González, N. (2025). Agency as doing-together: learning from fieldwork experiences. *International Journal of the Sociology of Language*, 291, 113-139. <https://doi.org/10.1515/ijsl-2023-0080>
- Kasares, P. (2014). *Euskaldun hazi Nafarroan: Euskararen belaunez belauneko jarraipena eta hizkuntza sozializazioa familia euskaldunetan*. Euskaltzaindia.
- King, K.A., Fogle, L.W. & Logan-Terry, A. (2008). Family Language Policy: Family Language Policy. *Language and Linguistics Compass*, 2(5), 907-922. <https://doi.org/10.1111/j.1749-818X.2008.00076.x>
- Schieffelin, B.B. eta Ochs, E. (1986). Language Socialization. *Annual Review of Anthropology*, 15, 163-191.
-

Sessió paral·lela oral 10 [2, 5]

Títol

Les Aules d'Acollida Intensives (AAI) al Barcelonès: desplegament pedagògic i resultats d'aprenentatge del pilotatge 2024-2026

Autors

Antoni V. Martínez Pérez (Universitat Oberta de Catalunya i Departament d'Educació i Formació Professional de la Generalitat de Catalunya-DEFP/GC)

Francesc Martínez Martínez (DEFP/GC)

Resum

L'increment sostingut d'alumnat nouvingut que s'incorpora als darrers cursos de l'ESO planteja un repte específic al sistema educatiu català. En la majoria dels casos, el temps restant fins a l'etapa postobligatòria resulta insuficient per assolir, per les vies ordinàries, el nivell de competència comunicativa en català necessari per continuar la seva trajectòria formativa i participar en la societat. En resposta a aquesta necessitat, el Servei Territorial al Barcelonès del Departament d'Educació i Formació Professional ha impulsat, durant els cursos 2024-2025 i 2025-2026, el pilotatge de les Aules d'Acollida Intensives (AAI) als municipis de l'Hospitalet de Llobregat, Badalona i Santa Coloma de Gramenet.

L'AAI és un recurs addicional, temporal i l'escolarització compartida adreçat a l'alumnat de 3r i 4t d'ESO, preferentment de llengües no romàniques, que s'incorpora tardanament al sistema educatiu. A diferència de les aules d'acollida ordinàries, on l'alumne fa com a màxim la meitat de l'horari lectiu, l'AAI ofereix una estada de quatre mesos en règim d'immersió total (25 hores setmanals), organitzada en dos torns anuals (octubre–gener i febrer–juny), amb un màxim de vint alumnes per grup i dos docents a jornada completa. La metodologia es fonamenta en l'enfocament comunicatiu, en situacions d'aprenentatge i per tasques, la descoberta vivencial de l'entorn i una pedagogia d'acolliment emocional i intercultural que pren en consideració tant el dol migratori com els valors propis del sistema educatiu català.

Aquesta comunicació presenta el model pedagògic de les AAI, desplegat per l'equip de Llengua, Interculturalitat i Cohesió Social (ELIC) del Barcelonès, i analitza els resultats d'aprenentatge i d'integració de l'alumnat. En primer lloc, s'exposen les condicions sociolingüístiques del territori —caracteritzat per una presència molt feble del català en l'entorn de vida de l'alumnat i per un flux migratori alt i sostingut— i sobre com aquestes condicionen tant l'aprenentatge de la llengua com les possibilitats d'ús real de la llengua minoritzada fora de l'aula. En segon lloc, es descriuen les decisions metodològiques i organitzatives que s'han pres per posar en marxa el recurs. Finalment, es valoren els resultats d'aprenentatge del català i de l'estat socioemocional i d'integració de l'alumnat.

Des d'una perspectiva sociolingüística, les AAI poden ser interpretades com un intent de crear un "espai segur" (Puigdevall et al., 2022) temporal per a l'adquisició del català en un context de minorització molt avançada, en què la llengua minoritzada difícilment és el vehicle d'interacció

espontània entre iguals ni a les aules ordinàries ni a l'entorn. La comunicació mostra fins a quin punt la formació i l'acolliment emocional intensius aconseguixen que l'alumnat no tan sols assolixi competències lingüístiques bàsiques —aproximadament un nivell A2 del MECR—, sinó que construeixi una disposició favorable a l'ús del català i una identitat de parlant incipient de la llengua.

Els resultats preliminars del pilotatge indiquen progressos significatius en l'adquisició del català i apunten també a la importància de la dimensió emocional i relacional del procés d'acolliment. La comunicació conclou amb una reflexió sobre l'aportació d'aquest model al debat sobre les estratègies d'activació de l'ús del català entre l'alumnat nouvingut adolescent.

Referències bibliogràfiques

Canal, I., Mayans, P., Perera, S., Serra, J.M., Siqués, C., Vila, I. (2007). Les aules d'acollida de l'educació primària i secundària obligatòria de Catalunya: un estudi comparatiu. *Catalan Review-North American Catalan Society, XXI*.

Consorti d'Educació de Barcelona-CEB (2024). *Com ha funcionat el pilotatge 2023-24 d'aules d'acollida per a l'acceleració de l'aprenentatge de la llengua a Barcelona?* CEB. https://www.edubcn.cat/rcs_gene/extra/01_documents_de_referencia/informes/20240930 Informe AAA w.pdf

Cummins, J. (2000). *Language, power, and pedagogy: Bilingual children in the crossfire*. Multilingual Matters.

Departament d'Educació i Formació Professional (2026). *Document marc de l'Aula d'Acollida Intensiva (AAI) del Barcelonès*. DEFP.

Departament d'Educació i Formació Professional (2025). *Orientacions per a la gestió i l'organització de les aules d'acollida*. DEFP.

Puigdevall, M., Pujolar, J., Colombo, A. (2022). Linguistic safe spaces and stepping stones: rethinking mudes to Catalan through the lens of space. *Journal of Multilingual and Multicultural Development, 43*(1), 21–31.

Vila, I. (coord.) (2006). *Conclusions de la comissió «Nova immersió i canvis metodològics». Els programes de canvi de llengua de la llar a l'escola: aspectes metodològics i de recerca*. Generalitat de Catalunya.

Títol

Resultats preliminars d'una intervenció interdisciplinària conjunta amb l'alumnat de l'aula d'acollida i l'aula ordinària

Autor

Joan Escolà Escrivà (Université Paris 8)

Resum

Primera presentació dels resultats preliminars de les entrevistes semidirigides realitzades abans i després d'una intervenció amb l'alumnat de l'aula d'acollida i l'aula ordinària durant el curs 2025-2026 en un institut de Lleida en el marc d'un projecte de recerca doctoral.

A partir de la teoria de la piràmide lingüística (Vila i Moreno, 2012), l'ús i les pràctiques lingüístiques es poden considerar com un vèrtex que es recolza, en primer lloc, en el sistema, la llengua catalana, en segon lloc, en el domini i el coneixement lingüístic i, en tercer lloc, sobre les creences, representacions i ideologies lingüístiques. En aquest projecte, ens interessa observar les variacions sobre aquestes últimes que pot generar un dispositiu per a fomentar l'ús i l'aprenentatge del català com el que hem dissenyat per a la nostra intervenció. L'observació de les ideologies que es duu a terme, s'alinea amb estudis previs com *Usos lingüístics i identitats socials entre adolescents catalans i valencians* (Flors-Mas, 2017).

L'objectiu de la recerca és comprendre les pràctiques lingüístiques entre adolescents i les ideologies lingüístiques susceptibles d'estendre-s'hi (Blommaert, 1999), que ens poden informar sobre el futur d'aquesta qüestió en el context d'un model migratori inestable (Pöyhönen i Simpson, 2025) que s'imposa cada cop més i dificulta l'arrelament i, en conseqüència, l'aprenentatge de les llengües nadiues, especialment les llengües minoritzades.

La intervenció que es durà a terme consisteix en una creació entre parelles formades d'una banda per tot l'alumnat nouvingut de tercer (3r) i quart (4t) d'Educació Secundària Obligatòria (ESO) usuari de l'aula d'acollida, és a dir que segueix un curs intensiu d'aprenentatge del català paral·lel a la resta de matèries, absentant-se puntualment de l'aula ordinària. I per l'altra banda, un grup d'alumnes de 4t d'ESO que no utilitzen aquest dispositiu.

Cada parella o binomi oferirà una presentació pública de la pròpia biografia lingüística en català. Les biografies lingüístiques es presentaran a la Biblioteca Pública de Lleida en una peça tipus biblioteca humana. La presentació pública del producte d'aquesta intervenció busca la seva valorització i difusió, així com una atribució d'importància per part de l'alumnat participant de manera que els pugui despertar una reflexió i tenir un impacte sobre les pròpies pràctiques i ideologies lingüístiques. Per tal de medir aquests efectes, utilitzarem entrevistes semiestructurades sobre creences, actituds, representacions, ideologies i imaginaris lingüístics com a instrument de recerca a fi d'obtenir dades abans i després de la intervenció.

Posteriorment, s'aplicarà una anàlisi qualitativa i dialògica (Pujolar, 2012) als materials proporcionats per les entrevistes.

Els resultats esperats d'aquesta recerca són millorar la comprensió de les pràctiques i peculiaritats lingüístiques d'un grup poc estudiat: joves d'entre 15 i 17 anys que viuen en una ciutat del Ponent català. Descriure les representacions i creences dels parlants respecte a les

llengües que coneixen i fins a quin punt aquestes condicionen el seu ús en la seva vida quotidiana. Reflexionar sobre l'eficàcia de l'ús de dispositius interdisciplinaris d'intervenció conjunta amb l'alumnat de l'aula d'acollida i l'aula ordinària destinats a canviar els usos lingüístics i, per tant, les representacions associades a les llengües en contacte, per promoure l'ús de la llengua minoritzada com a eina de cohesió social en el context escolar i més enllà. I analitzar el valor de la interacció amb l'alumnat nouvingut que aprèn la llengua minoritzada com a oportunitat per generar l'adhesió de parlants nadius.

Els resultats de l'anàlisi de les entrevistes poden orientar-nos en els desajustos que s'observen entre les ideologies i les pràctiques lingüístiques evocades.

Referències bibliogràfiques

Blommaert, Jan (ed.) (1999). *Language ideological debates*. De Gruyter.

Flors-Mas, Avel·lí (2017). *Usos lingüístics i identitats socials entre adolescents catalans i valencians* (tesi doctoral). Universitat de Barcelona.

Pöyhönen, Sari, Simpson, James (2025). *Minority Language Learning for Adult Migrants in Europe*. Routledge.

Pujolar, Joan (2012). La sociolingüística crítica. A Puigdevall, Maite, Casesnoves, Raquel, Conill, Josep, Codó, Eva, Pujolar, Joan (dir.), *Sociolingüística* (pp. 169-201). Universitat Oberta de Catalunya.

Vila I Moreno, F. Xavier (2012). Algunes bases per a la recerca sociolingüística en sentit ampli. A *Posar-hi la base. Usos i aprenentatges lingüístics en el domini català* (pp. 11-24). Institut d'Estudis Catalans.

Títol

Usos lingüístics i emergència de nous parlants en contextos d'acolliment: el cas de l'IES Nou Llevant

Autores

Núria Cerdà Artigues i Elga Cremades Cortiella (Universitat de les Illes Balears)

Resum

El treball analitza la relació entre els perfils sociolingüístics de l'alumnat nouvingut i l'activació efectiva del català en contextos d'acolliment lingüístic a l'educació secundària. Se situa en el context sociolingüístic de les Illes Balears, un territori caracteritzat pel predomini social del castellà en molts àmbits de socialització juvenil i per una transformació demogràfica significativa en les darreres dècades marcada per l'arribada de població al·lòctona i al·loglota (Cremades et al., 2024).

Aquest context educatiu es caracteritza per l'elevada complexitat estructural de les aules derivada de la combinació de diversitat lingüística, incorporació tardana, presència d'alumnat amb necessitats específiques de suport educatiu i mobilitat demogràfica creixent (Ballester,

2023; Bandrés et al., 2024). Així, l'acolliment lingüístic es configura com una eina clau per garantir la igualtat d'oportunitats educatives i assegurar que, en finalitzar l'educació obligatòria, l'alumnat assoleixi un domini equivalent del català i del castellà (Llei 1/2022, de 8 de març, d'educació de les Illes Balears). Amb tot, les ràtios elevades (Garí et al., 2024), el creixement sostingut de l'alumnat estranger (IAQSE, 2025), la formació desigual del professorat i l'heterogeneïtat dels perfils de l'alumnat incideixen en les oportunitats d'aprenentatge i, sobretot, d'ús de la llengua per part de l'alumnat nouvingut. De fet, aquest alumnat no tan sols ha d'aprendre català, sinó que ho ha de fer en un entorn en què el valor instrumental de la llengua sovint no és clar (Castell et al. 2023; Cremades et al., 2024).

El treball adopta un enfocament qualitatiu basat en un estudi de cas desenvolupat a l'IES Nou Llevant (Mallorca), centre públic d'educació secundària amb un percentatge significatiu d'alumnat nouvingut. La investigació combina tres instruments: (1) una enquesta adreçada a centres de les Balears per contextualitzar les pràctiques d'acolliment; (2) l'observació de les llengües d'interacció a les sessions de català per a nouvinguts i (3) una entrevista semiestructurada amb el docent encarregat de l'acolliment. Les dades d'aquests tres instruments es van analitzar temàticament, amb una codificació inductiva i contrast entre fonts. La triangulació dels resultats dels tres mètodes permet identificar dos patrons principals. D'una banda, l'alumnat amb competència prèvia en castellà tendeix a utilitzar-lo com a recurs dominant en les interaccions, cosa que redueix els intents de fer servir el català a l'aula, tant en les interaccions amb el professorat com entre iguals. Aquest patró és coherent amb la recerca prèvia sobre substitució funcional en contextos de bilingüisme asimètric (Woolard, 2016). De l'altra, l'alumnat amb altres llengües inicials mostra predisposició a incorporar el català, tot i el recurs freqüent de canvi de codi i el transllenguar com a estratègies comunicatives (Garcia & Wei, 2014).

Els resultats posen de manifest que l'efectivitat de l'acolliment lingüístic depèn de la interacció entre factors estructurals, institucionals i ideològics i, per tant, no es pot entendre sense considerar el context en què es produeix (Ricento, 2006). En aquest sentit, l'estudi contribueix a reflexionar sobre el paper de l'institut com a espai de socialització en la llengua minoritzada i sobre les condicions que poden afavorir, o limitar, l'emergència de nous parlants en l'adolescència.

Referències bibliogràfiques

Bandrés, C., Bordas, P., Cremades, E., Martínez, S., Redondo, M., Rodríguez, T., Rosselló, M. R., Ruiz, D., Tirado, M. À. (2024). *Anàlisi i propostes per a la millora del sistema educatiu i els currículums d'educació infantil, educació primària, educació secundària obligatòria i batxillerat*. Govern de les Illes Balears.

Ballester, L. (2023). Aproximació a l'increment de la complexitat i els reptes del sistema educatiu a les Illes Balears. Dins Amer, J. (dir.), *Anuari de l'educació de les Illes Balears 2023* (pp. 94-117). Fundació Guillem Cifre de Colonya, Universitat de les Illes Balears, Conselleria d'Educació i Univesitats del Govern de les Illes Balears.

Cremades, E., Solivellas, I., i Vanrell, M. M. (2024). Llengua, cultura i joves a les Illes Balears: Entre el predomini social del castellà i l'immobilisme cultural. Dins *Primera enquesta a la joventut de les Illes Balears* (pp. 133–180). Conselleria de Famílies i Afers Socials i Institut Balear de la Joventut (IBJOVE).

Castell, X., Cremades, E., i Vanrell, M.M. (2023). Els joves i les llengües a les Illes Balears: actituds, trajectòries i usos lingüístics predominants. Dins M. Vives Barceló i B. Pascual Barrió (Ed.), *Anuari de la Joventut de les Illes Balears* (pp. 233-251). Institut Balear de la Joventut.

Garcia, O., & Wei, L. (2014). *Translanguaging: Language, Bilingualism, and Education*. Palgrave MacMillan.

Garí, R., Amer, J., Pascual, B., i Vives, M. (2024). El sistema educatiu a les Illes Balears. Dins: Amer, J. (dir.), *Anuari de l'Educació de les Illes Balears 2024* (pp. 34-65). Fundació Guillem Cifre de Colonya, Universitat de les Illes Balears, Conselleria d'Educació i Universitats del Govern de les Illes Balears.

IAQSE - Institut d'Avaluació i Qualitat del Sistema Educatiu (2025). Indicadors del sistema educatiu de les Illes Balears (ISEIB). Edició 2025. Dades del curs 2022-2023. Conselleria d'Educació i Universitats del Govern de les Illes Balears.

Llei 1/2022, de 8 de març, d'educació de les Illes Balears. BOIB núm. 38, de 17 de març de 2022.

Ricento, T. (2006). *An introduction to language policy: theory and methods*. Blackwell.

Woolard, K. A. (2016). *Singular and plural: Ideologies of linguistic authority in 21st century Catalonia*. Oxford University Press.

LÍNIES TEMÀTIQUES

1. **Política lingüística familiar** (PLF) en contextos de llengües territorials minoritzades (LTM).
2. Apoderament i **activació de joves** parlants de LTM en contextos educatius (formals, no formals i informals) i en espais de socialització informal.
3. **Transmissió lingüística intergeneracional** i revernacularització de les LTM.
4. Creació d'espais segurs (o *breathing spaces*) per a les LTM i, en general, **activisme lingüístic** a favor de les LTM.
5. Activació de **nous parlants** de LTM, especialment durant l'adolescència i la joventut.
6. Pràctiques i **ideologies lingüístiques** d'adolescents i joves en contextos de minorització lingüística.
7. **Vigilància lingüística** i violència simbòlica envers adolescents i joves parlants de LTM.
8. **Mètodes d'investigació sobre la PLF** i sobre l'agència i l'apoderament juvenil en contextos de minorització lingüística.
9. **Nous models familiars i rols de gènere** com a factors que influeixen en la PLF en contextos de LTM.
10. PLF per al **manteniment lingüístic en comunitats immigrants** i diaspòriques.

BIOGRAFIES

Mariona Albareda Sambola és investigadora predoctoral a la Universitat de Lleida sobre ideologies lingüístiques en contextos de minorització, amb especial atenció a l'estudi de l'occità vivaroalpí que es parla a l'estat italià. És professora associada a la secció de filologia de la Facultat d'Educació de la Universitat de Barcelona, i assessora tècnica docent al Servei de Recerca i Innovació Educativa del Departament d'Educació i Formació Professional. Ha publicat materials didàctics per a l'aprenentatge de la llengua catalana i ha col·laborat en la publicació de recursos audiovisuals per a l'aprenentatge del català i de l'aranès. [Sessió paral·lela oral \(SPO\) 1.](#)

Jaime Altuna Ramírez és Graduat en Antropologia Social a la Universitat del País Basc (UPV/EHU). Va obtenir el títol del "Màster en Estudis Feministes i de Gènere" de la mateixa universitat amb una tesi doctoral amb el títol *Hizkuntzaren funambulistik. Hizkuntza-sozializazioa kirol eremuan adin eta generoan ardaztuta* (Funambulistes de la llengua. Socialització lingüística en l'àmbit esportiu, amb un focus en l'edat i el gènere). Té una llarga trajectòria professional (des de l'any 1994) en l'àmbit de l'educació no formal, i en l'actualitat és professor del departament de Sociologia i Treball Social de la UPV/EHU. Els últims anys ha participat en diferents investigacions relacionades amb l'antropologia lingüística, l'etnografia de la infància i l'adolescència i l'antropologia feminista. Entre altres: *Hizkuntza eta genero olatuak eraldaketaren bidean* (Pasaia 2024-2025) (Onades de llengua i gènere en el camí de la transformació (Pasaia 2024-2025)), *Haur txikiak dituzten gurasoen hizkuntza-bizipenak, -praktikak eta harreman-sareak Bilbon, 2023-2025* (Vivències lingüístiques, pràctiques lingüístiques i xarxes de relació entre pares i mares amb nens i nenes petits a Bilbao), *Euskara Kirolkide* (2020-2023), *D ereduko kirola: ikerketa-ekintza proiektua* (Esport Model D: projecte de recerca-acció) (2016-2018), *Gu gazteok: 12-14 urteko gazteen hizkuntza egunerokotasunera hurbiltzeko ikerketa partehartzailea* (Recerca participativa per acostar l'idioma a la vida quotidiana de joves de 12-14 anys) (2016) i *Maitasun deserosoak. Euskal Herriko zenbait gizonen bizipenak eta gogoetak* (Amors incòmodes. Vivències i reflexions d'alguns homes bascos) (2015). [Sessió plenària 1.](#)

Alba Ambrós-Pallarès és professora del Departament d'Educació Lingüística, Científica i Matemàtica de la Universitat de Barcelona. És membre del grup de recerca consolidat Dhigecs-Com de la Universitat de Barcelona i de l'Institut de Recerca en Educació (IREUB) de la mateixa universitat. Les seves àrees de recerca són la didàctica de la llengua i la literatura i la sociolingüística educativa. Té experiència docent als diferents nivells educatius de l'educació formal. [SPO 3](#).

Catalina Amengual-Ripoll ha estat assistent de recerca al projecte AULJOVIB sobre usos i actituds lingüístiques dels joves a les Illes Balears. Actualment participa en dos projectes europeus: és membre del *Management Committee de la COST Action Language Plurality in Europe's Changing Media Sphere* i assistent de recerca al projecte *Horizon Europe FOSTERLANG*. La seva tesi doctoral (Dublin City University) analitza ideologies i actituds lingüístiques d'adults immigrants a Mallorca, amb especial interès en les pràctiques lingüístiques familiars en contextos transnacionals. [SPO 6](#).

Maria Amorós Mas és estudiant de l'assignatura "Sociolingüística catalana" del Grau en Llengua i Literatura Catalanes de la Universitat Rovira i Virgili. [SPO 6](#).

Christian Arenas és professor lector del Departament de Didàctiques Específiques i membre del Grup de Recerca en Educació, Patrimoni i Arts Intermèdia (GREPAI) de la Universitat de Girona. Els seus principals interessos de recerca i docència són les destreses lectores d'estudiants d'educació primària i l'impacte de la lectura mediada (dialogica i interactiva) en l'interès lector i en el rendiment acadèmic. Actualment, és responsable d'un projecte de recerca i transferència sobre literatura infantil i diversitats anomenat *Diversificció* que es desplega en biblioteques i centres escolars de la Diputació de Girona i de la Regió de Valparaíso (Xile). [SPO 3](#).

Floriane Bardini is an associate lecturer at the Universitat de Vic – Universitat Central de Catalunya (UVic-UCC) and the Universitat Pompeu Fabra, and a researcher in audiovisual translation and media accessibility. Her research focuses on audio description strategies and user experience, as well as on the didactic applications of Audiovisual Accessibility and Translation, with a focus on minoritised language learning. She represents UVic-UCC on the Board of AccessCat, the Catalan Accessibility Innovation Network, and is a member of the board of the NGO Associació Linguapax International. [SPO 6](#).

Mònica Barriera Angàs (Barcelona, 1973) és llicenciada en Filologia Romànica i doctora en Lingüística General per la Universitat de Barcelona. Actualment és professora lectora en aquesta mateixa universitat. La seva investigació s'ha centrat en el multilingüisme, especialment amb estudis dedicats a l'àmbit educatiu i sanitari. També s'ha ocupat de la categorització semàntica en llengües d'immigració; actituds i ideologies lingüístiques; llengües d'herència, i revitalització i transmissió. [SPO 4](#).

Xabier Benavides da Vila (Valadares, Vigo) é mestre de educación primaria coa especialidade en lingua estranxeira (inglés). Tras cursar o Mestrado interuniversitario en Lingüística Aplicada, na actualidade compaxina o seu traballo coa realización dunha Tese de Doutoramento en Estudos Lingüísticos (que está a piques de rematar) e a participació en proxectos de investigación sobre a situación social da lingua galega. [SPO 1 i 9](#).

Francesc Bernat i Baltrons és professor agregat al Departament de Filologia Catalana i Lingüística General de la Universitat de Barcelona. Els seus camps de recerca i d'interès giren al voltant de la lingüística diacrònica i la sociolingüística catalana. Entre les seves publicacions destaquen els llibres *Un estudi de dialectologia catalana al segle XIX: les notes de Manuel Milà i Fontanals sobre el parlar de Maó* (2007) i, amb Carles de Rosselló i Mireia Galindo, *El castellà a la Catalunya contemporània: història d'una bilingüïtzació* (2021). Aquesta darrera obra va obtenir el Premi Modest Reixach de Sociolingüística (2023), de l'Institut d'Estudis Catalans. [SPO 7](#).

Júlia Broto Pérez és estudiant de l'assignatura "Sociolingüística catalana" del Grau en Llengua i Literatura Catalanes de la Universitat Rovira i Virgili. [SPO 6](#).

Laia Capafons Garcia és estudiant de l'assignatura "Sociolingüística catalana" del Grau en Llengua i Literatura Catalanes de la Universitat Rovira i Virgili. [SPO 6](#).

Raquel Casesnoves Ferrer es va doctorar en Antropologia (2001) a la Universitat de Montreal i actualment és professora permanent laboral al departament de Filologia Catalana de la Universitat de València. Ha participat en diferents projectes d'investigació i ha sigut la IP d'un projecte nacional (FFI2010-16066/FILO) en què s'estudià la relació entre actituds lingüístiques, identitat i xarxa social en l'ús del català en contacte amb altres llengües de caràcter internacional i globalitzador, el castellà a la Península i l'anglès a Nova York. Des de l'any 2022 és membre de l'equip investigador del projecte nacional Alta minorització i reproducció lingüística en el sud-oest europeu (AMRELSE)

PID 2021-125859NB-100. Ha publicat en revistes internacionals d'alt impacte, com *Language in Society*, *Journal of Sociolinguistics* i *International Journal of Bilingualism* i, sobretot, en revistes nacionals especialitzades en Sociolingüística, com *Treballs de Sociolingüística Catalana* i *Revista de Llengua i Dret*. [SPO 9](#).

Lluís Català-Oltra (Comarques Centrals Valencianes) és doctor en Sociologia i té en la sociolingüística i la identitat dues dels seus temes més conreats. Quant a la sociolingüística, ha treballat sobretot l'ús de les llengües en els mitjans telemàtics de les organitzacions. És professor titular del Departament de Sociologia II de la Universitat d'Alacant, director del grup d'investigació CRITERI - Socioeconomia Crítica i Territori, director de la revista *Disjuntiva* i coordinador del programa de doctorat interuniversitari en *Sociologia per a la Transformació Social*. És membre de l'equip d'investigació del projecte AMRELSE—Alta minorització i reproducció lingüística al sud-oest europeu (PID2021-125859NB-I00). [SPO 1 i 7](#).

Núria Cerdà Artigues és graduada en Traducció i Interpretació i en Llengües Aplicades per la Universitat Pompeu Fabra (UPF). Ha continuat la seva formació amb el màster universitari en Competència Lingüística i Literària: Investigació i Ensenyament a la Universitat de les Illes Balears (UIB), en l'itinerari de Lingüística General. Actualment, és assessora lingüística a l'Ara Balears i doctoranda a la UIB, on desenvolupa la seva tesi sobre l'acolliment lingüístic als centres públics de Secundària a l'illa de Mallorca. Els seus àmbits d'interès principals són l'adquisició del català com a llengua addicional, l'assessorament lingüístic i la terminologia. [SPO 10](#).

Llorenç Comajoan-Colomé és professor del Departament de Filologia Catalana i Lingüística General de la Universitat de Barcelona. És membre del grup de recerca consolidat Grup d'Estudi de la Variació (GEV, UB), del Centre de Recerca en Sociolingüística i Comunicació i de Linguapax. Coordina el Postgrau d'Ensenyament de Català per a Persones Adultes (UVic-UCC, UB i UAB). Les seves àrees de recerca són la sociolingüística educativa, l'adquisició de llengües i la didàctica de la llengua. [SPO 3](#).

Elga Cremades Cortiella és, actualment, professora titular laboral del Departament de Filologia Catalana i Lingüística General de la Universitat de les Illes Balears. Doctora en Estudis Humanístics per la Universitat Rovira i Virgili, ha treballat de professora de lingüística catalana a la Universitat Masaryk de Brno (República Txeca) i a la Universitat de Chicago (EUA). La seva recerca se centra en la sintaxi catalana des d'una perspectiva

teoricodescriptiva i en diverses qüestions de lingüística aplicada (ensenyament del català com a llengua primera i com a llengua addicional, sociolingüística educativa, models lingüístics als mitjans de comunicació, lingüística forense i lingüística clínica). [SPO 10](#).

Eva Duran Eppler is Honorary Senior Research Fellow at the University of Roehampton. She has been working on various aspects of multilingual language use among minority communities all her life, including structural, processing and identity aspects. This has more recently led her to investigate the mechanisms of language maintenance and revitalization in multilingual societies. She is particularly interested in creating safe spaces for language transmission and sustained multilingualism with young people and how this can be supported through (family) language policies in minority language contexts. [SPO 6](#).

Anne Egaña Asensio es doctoranda de la Universidad del País Vasco/Euskal Herriko Unibertsitatea (EHU) en el programa de doctorado en Lingüística y Filología Vascas. Su trabajo Fin de Máster del Máster en Lingüística y Filología Vascas, titulado "Políticas lingüísticas familiares de padres y madres vascoparlantes de Vitoria-Gasteiz para la socialización plurilingüística de sus hijos e hijas" (2023), fue premiado en la Beca Henrike Knörr. Es miembro del equipo de investigación ELEBILAB, y también del proyecto de investigación AMRELSE (Alta minorització i reproducció lingüística en el sud-oest europeu). [SPO 1 i 9](#).

Joan Escolà Escrivà és doctorand al Laboratori d'estudis romànics de la Universitat París 8, sota la direcció de Marta López Izquierdo i codirecció d'Avel·lí Flors Mas (Universitat Rovira i Virgili), compagina la docència a l'educació secundària postobligatòria amb la recerca. Professor, i membre de la xarxa de l'Institut Ramon Llull de lectorats fora dels Països Catalans, de llengua, literatura, cultura i arts catalanes a la Universitat París 8 (2023-2025). Tutoria a l'aula d'acollida en un institut de secundària (2022-2023). Màster del professorat de llengua i literatura a la Universitat Pompeu Fabra (2020). Grau en art dramàtic, especialitat de direcció escènica i dramatúrgia, a l'Institut del Teatre (2018). [SPO 10](#).

Chiara Falcone es doctoranda en la Universidad de Milán, en el Departamento de Lenguas, Literaturas, Culturas y Mediación. Sus intereses de investigación se centran en la lingüística española y la enseñanza de idiomas, incorporando también los campos de los estudios literarios, culturales y sociales. [SPO 4](#).

Benigno Fernández Salgado é profesor titular na Facultade de Comunicación da Universidade de Vigo. A súa formación iniciouse na Universidade de Santiago e continuou en Birmingham, onde foi lector de español, e Oxford, onde se doutorou en 1996. Impartiu docencia de lingua galega a estudantes de Filoloxía, Educación, Publicidade e Comunicación Audiovisual. No último ano e medio dirixiu a Área de Normalización Lingüística da súa Universidade. Participa no Mestrado de Lingüística Aplicada e no Doutoramento en Comunicación da EIDO. Os seus intereses abranguen desde a historiografía lingüística ata a sociolingüística do galego actual. O interese pola continuidade interxeracional das linguas levouno a integrarse no proxecto AMRELSE. //

És professor titular a la Facultat de Comunicació de la Universitat de Vigo. La seva formació es va iniciar a la Universitat de Santiago i va continuar a Birmingham, on va ser lector d'espanyol, i a Oxford, on es va doctorar el 1996. Ha impartit docència de llengua gallega a estudiants de Filologia, Educació, Publicitat i Comunicació Audiovisual. En el darrer any i mig ha dirigit l'Àrea de Normalització Lingüística de la meua universitat. Participa en el Màster de Lingüística Aplicada i en el Doctorat en Comunicació de l'EIDO. Els seus interessos abracen des de la historiografia lingüística fins a la sociolingüística del gallec actual. L'interès per la continuïtat intergeneracional de les llengües l'ha portat a integrar-se en el projecte AMRELSE. SPO 9.

Carla Ferrerós Pagès és professora a la facultat d'estudis catalans (IFCT) de la Universitat de Perpinyà Via Domícia i membre de diversos grups de recerca: CRESEM (UPVD), grup LGDVL (UdG), GELA (UB) i GLiDi. La seva recerca se situa en l'àmbit de la lingüística i la sociolingüística, amb un interès especial pel contacte de llengües i les llengües d'immigració a Catalunya. Ha treballat especialment sobre el català, l'amazic i l'àrab, tant des d'una perspectiva gramatical com sociolingüística. SPO 2.

Avel·lí Flors-Mas és sociolingüista i professor lector del Departament de Filologia Catalana de la Universitat Rovira i Virgili de Tarragona. Prèviament ha estat professor de la Universitat de Barcelona, on es va doctorar el 2017, i investigador i secretari del CUSC—Centre de Recerca en Sociolingüística i Comunicació de la mateixa universitat. La seua recerca se centra en la sociolingüística de la joventut i la immigració i en les polítiques lingüístiques en àmbits familiars i educatius. És l'investigador principal del projecte AMRELSE—Alta minorització i reproducció lingüística al sud-oest europeu (PID2021-125859NB-I00) i dirigeix la Revista de Llengua i Dret. SPO 6 i 7.

Makiko Fukuda és doctora en Filologia Catalana per la Universitat de Barcelona (2009), és professora titular al Departament de Traducció i d'Interpretació i d'Estudis de l'Àsia Oriental de la UAB, així com col·laboradora del CUSC-UB. Té una llarga trajectòria de recerca sociolingüística sobre la comunitat japonesa a Catalunya i la llengua catalana, i en els darrers 10 anys s'ha centrat en el tema de la transmissió del japonès com a llengua d'herència, com mostra una de les seves publicacions: "Language use in the context of double minority: the case of Japanese-Catalan/Spanish families in Catalonia" (*International Journal of Multilingualism*, 14(4), 2017). [SPO 2](#).

Maite Garcia-Ruiz es profesora ayudante doctora en la Universidad del País Vasco/Euskal Herriko Unibertsitatea (EHU) en el departamento de Didáctica de la Lengua y la Literatura. Doctora en Lingüística y Filología Vascas (2023), con una tesis sobre políticas lingüísticas familiares plurilingües de familias de Getxo (Bizkaia). Es miembro del equipo de investigación ELEBILAB, de la Cátedra UNESCO de Patrimonio Lingüístico Mundial (EHU), y también del proyecto de investigación AMRELSE (Alta minorització i reproducció lingüística en el sud-oest europeu). [SPO 1 i 9](#).

Roser Giménez Garcia és professora visitant del Departament de Didàctiques Específiques i investigadora visitant del Grup de Recerca en Educació Científica i Ambiental (GRECA) de la Universitat de Girona. Sociolingüística amb un interès especial pel llenguatge juvenil. La seua formació de grau és en Lingüística Aplicada (Universitat Pompeu Fabra, Barcelona) i va cursar el màster en Lingüística Forense a Aston University (Birmingham, Regne Unit). L'any 2022 es va doctorar en Estudis Lingüístics, Literaris i Culturals per la Universitat de Barcelona. [SPO 3](#).

Chabier Gimeno Monterde es diplomado en Trabajo Social, licenciado y doctor en Sociología. Su investigación está centrada en la sociolingüística, las migraciones, la diversidad cultural y la acción comunitaria. Profesor Titular en el área de Trabajo Social de la Universidad de Zaragoza. Participa también en el área de Filología del Instituto de Patrimonio y Humanidades de esta Universidad. [SPO 8](#).

James Hawkey és professor titular de Lingüística i Estudis Catalans a la Universitat de Bristol, Regne Unit (2014-present). És sociolingüista especialitzat en multilingüisme, variació i canvi lingüístic, actituds lingüístiques i polítiques lingüístiques, amb un enfocament principal en les comunitats catalanoparlants. Ha publicat articles a la *Revista de Llengua i Dret*, *Journal of Sociolinguistics*, *Treballs de Sociolingüística Catalana*,

Journal of Multilingual and Multicultural Development, Language Policy, Journal of French Language Studies, i d'altres revistes internacionals. El seu llibre, *Language Attitudes and Minority Rights: The Case of Catalan in France* es va publicar el 2018. [SPO 1 i 8](#).

Vardush Hovsepyan Vardanyan és professora d'anglès i tutora de pràctiques del Màster de Formació del Professorat a la Universitat Internacional de Catalunya, on coordina seminaris i supervisa informes acadèmics. És titulada en Filologia Anglesa (UB, 2011) i ha completat els màsters en Construcció i Representació d'Identitats Culturals (UB, 2013) i Formació del Professorat (2016), i cursa el segon any de Filologia Hispànica (2023). Actualment és coordinadora Erasmus+ al seu institut, i els seus interessos inclouen multilingüisme, internacionalització, aprenentatge de llengües, llengües de la diàspora i identitat lingüística. [SPO 2](#).

Martí Huguet Vidal és estudiant de l'assignatura "Sociolingüística catalana" del Grau en Llengua i Literatura Catalanes de la Universitat Rovira i Virgili. [SPO 6](#).

Ana Iglesias Álvarez (Vigo, 1973) é doutora en Lingüística (2002), pola Universidade de Santiago de Compostela. Premio Extraordinario de Licenciatura (curso 1997/98) e Premio Extraordinario de Doutoramento da Facultade de Filoloxía (curso 2001/02). Investiga no campo da Sociolingüística, en concreto no estudo das actitudes lingüísticas, con diversos artigos publicados en Verba, Estudos de Lingüística Galega, Revista Galega de Filoloxía ou Journal of Multilingual and Multicultural Development, así como o libro Falar galego: "no veo por qué" (2002). Especialista tamén no ámbito da Política Lingüística Familiar, con artigos en RESLA (Revista española de lingüística aplicada), Estudos de lingüística galega ou European Journal of Language Policy. [SPO 9](#).

Cristina Illamola és doctora en Filologia Hispànica i professora agregada al Departament de Filologia Hispànica, Teoria de la Literatura i Comunicació a la Universitat de Barcelona (UB), i professora col·laboradora a la Universitat Oberta de Catalunya (UOC). Actualment, és directora del Centre de Recerca en Sociolingüística i Comunicació (CUSC-UB) i investigadora principal, juntament amb el Dr. Adrián Cabedo, del projecte ECOS-C/N, Estudi dels condicionants socials de l'espanyol actual al centre i nord d'Espanya: noves identitats, nous reptes, noves solucions (ref. PID2023-148371NB-C42). També coordina els projectes PRESEEA-Barcelona, dins del marc de la sociolingüística, i PRECAVES XXI-Barcelona, que analitza les actituds i les creences cap a les varietats del castellà; en

aquesta mateixa línia, forma part del projecte AMRELSE, que estudia les polítiques lingüístiques familiars en situacions d'alta minorització demogràfica. [SPO 9](#).

Juan Jiménez-Salcedo és professor titular d'Estudis Ibèrics a la Universitat de Mons (Bèlgica) i director de la Càtedra Carme Junyent d'Estudis sobre Llengua Catalana i Societat de la mateixa universitat. La seva recerca se centra principalment en l'estudi de les polítiques lingüístiques i de les dinàmiques sociolingüístiques en espais plurilingües. En el context ibèric, s'interessa especialment per la coexistència jurídica i social del català i el castellà a Andorra i a l'Estat espanyol. Les seves investigacions també aborden les situacions de minorització lingüística dins l'espai francòfon, tant pel que fa a les comunitats francòfones minoritàries del Canadà com a les anomenades llengües regionals de França, amb una atenció especial al català. [SPO 1 i 8](#).

Karo Kunde és professora lectora Serra Húnter del Departament de Didàctiques Específiques i membre del Grup de Recerca en Educació, Patrimoni i Arts Intermèdia (GREPAI) de la Universitat de Girona. Els seus principals interessos de recerca se centren en la Literatura Infantil i Juvenil, especialment en l'àlbum il·lustrat, l'aprenentatge de segones llengües, la intermedialitat i les metodologies didàctiques i d'investigació basades en les arts. [SPO 3](#).

Verónica Larraz Laguardia es doctoranda en Relaciones de Género y Estudios Feministas (Universidad de Zaragoza). Profesora de Lengua Aragonesa en la Asociación Nogará-Religada. [SPO 8](#).

Christopher W. Little-Cowart és doctorand en el programa de Filologia i Filosofia de la Universitat de les Illes Balears. La seva recerca doctoral se centra a analitzar els usos i hàbits lingüístics dels joves de les Illes Pitiüses i les seves pròpies perspectives i reflexions sobre el tema i en quines condicions es produeixen mudes lingüístiques. En particular, s'interessa per examinar la influència de possibles ideologies lingüístiques darrere aquests canvis en les tries lingüístiques i també en la identificació lingüística. A més, és professor associat a distància de llengua castellana per a la Mississippi State University als EUA. [SPO 3](#).

Ibon Manterola Garate es profesor agregado en la Universidad del País Vasco/Euskal Herriko Unibertsitatea (EHU) en el departamento de Lingüística y Estudios Vascos. Es doctor en Lingüística (2011) y actualmente coordina el programa de doctorado en Lingüística y Filología Vascas. Es miembro del equipo de investigación ELEBILAB, de la Cátedra UNESCO de Patrimonio Lingüístico Mundial (EHU), y también del proyecto de investigación AMRELSE (Alta minorització i reproducció lingüística en el sud-oest europeu). [SPO 1 i 9](#).

Francesc Martínez Martínez (Manresa, 1974) és Llicenciat en Filologia Catalana a la UAB, ha treballat al Servei de Llengües de la UAB del 2004 al 2011 en l'ensenyament del català com a llengua estrangera. En aquest context, va participar en l'adaptació del MEQR a l'aprenentatge inicial i en les proves d'avaluació de les competències lingüístiques. Integrat al Departament d'Educació des del 2018, ha estat professor d'aula d'acollida i ha participat en el disseny de les AAI. Actualment forma part de l'ELIC al Barcelonès. [SPO 10](#).

Antoni V. Martínez Pérez (l'Alfàs del Pi, 1992) és graduat en Filologia Catalana i doctor en Transferències Interculturals i Històriques a Europa Medieval Mediterrània per la Universitat d'Alacant. Actualment forma part de l'ELIC al Barcelonès, és docent col·laborador dels estudis d'Arts i Humanitats a la Universitat Oberta de Catalunya i col·laborador extern del projecte del Nou Diccionari Normatiu de l'Institut d'Estudis Catalans. La seva recerca se centra en la semàntica diacrònica i la lingüística de corpus, amb especial atenció canvi semàntic dels verbs mentals de cognició i les perífrasis verbals en català medieval i modern. [SPO 10](#).

Mariona Masgrau Juanola és professora agregada de didàctica de la llengua i la literatura als estudis d'Educació de la Universitat de Girona. Les seves línies d'investigació actuals són l'educació literària des de perspectives intermedials, el foment del raonament crític des de les arts, el compromís comunitari i l'aprenentatge servei i l'adquisició d'una L2 a educació infantil. [SPO 3](#).

Mònica Pereña Pérez és llicenciada en Filologia Catalana per la Universitat de Barcelona i Diplomada en Estudis Francesos per la Universitat de Toulouse-Le Mirail. Va participar en el programa *Language, Equity, and Educational Policy* (LEEP) a la Universitat de Stanford, Califòrnia. També és màster en Direcció Pública per ESADE-Universitat Ramon Llull. És presidenta de Linguapax Internacional, una organització amb estatus consultiu

de la UNESCO dedicada a la valoració, protecció i preservació de la diversitat lingüística mundial. Ha estat subdirectora general de Plurilingüisme al Departament d'Educació de la Generalitat de Catalunya i actualment, treballa a l'Agència d'Avaluació i prospectiva de l'Educació. [SPO 5](#).

Mariia Pronina investiga l'adquisició de la prosòdia en L1 i els factors socials i cognitius que la modelen. Ha estudiat el desenvolupament de l'entonació en infants d'edat preescolar i les connexions entre prosòdia, pragmàtica i altres habilitats lingüístiques. Ha publicat en revistes com *Frontiers in Psychology* i *Language Learning and Development*, i ha treballat també en fonètica i fonologia del rus. Actualment, en el marc d'una beca Juan de la Cierva, analitza la variabilitat prosòdica en infants multilingües amb el rus com a llengua d'herència a Espanya. [SPO 6](#).

Maite Puigdevall Serralvo és sociolingüista i professora agregada de la Universitat Oberta de Catalunya (Estudis d'Arts i Humanitats). Llicenciada en Filosofia i Lletres (secció de Filologia Catalana) per la Universitat de Girona. Màster en estudis etnològics gal·lesos i Doctora en Filosofia, ambdós per la Universitat de Cardiff (País de Gal·les). Les seves àrees d'interès de recerca són la sociolingüística i la planificació i política lingüístiques en contextos de llengües minoritzades, més concretament: llengua i identitat; llengua i joves; llengua i immigració; nous parlants de llengües minoritàries i polítiques lingüístiques de les llengües minoritzades. És codirectora del Grup de Recerca, Identitat.Cat (Llengua, cultura i identitat en l'era global: <https://blogs.uoc.edu/identitcat/>), que forma part del Centre de Recerca Interdisciplinari en Transformacions Socials i Culturals (UOC-TRÀNSIC). El projecte de recerca actual en el qual està treballant és un projecte MultiLX (2025-2027), *Strategies to Strengthen European Linguistic Capital in a Globalised World* (<https://multilx.com/>). Es tracta d'un projecte del programa de recerca europeu Horizon amb el qual estan investigant les pràctiques i les ideologies lingüístiques dels joves en el món de l'esport. Per a més informació sobre el seu perfil, visiteu: <https://talent.uoc.edu/ca/maria-teresa-puigdevall-serralvo.html>. [Sessió plenària 2](#).

Aholi So is a PhD Candidate at University of Amsterdam, Amsterdam Centre for Language and Communication. So's research interest is shaped by his own migration background, focusing on Chinese communities in the Netherlands and the continuity of their cultural heritage. His PhD Project entitled *The Diverse Voices and Languages of Chinese Heritage Communities in the Netherlands* is funded by the Dutch Research

Council and focuses on Sinitic heritage languages and the linguistic and cultural transmission among Dutch of Chinese descents. [SPO 4](#).

Natxo Sorolla Vidal (Pena-roja, Matarranya, 1980) és doctor en sociologia per la Universitat de Barcelona. Ha coordinat recerques sobre llengua i societat a la Franja, informes sobre la situació de la llengua, i és director de la revista Treballs de Sociolingüística Catalana. En l'actualitat és professor a la Universitat de Saragossa i director de la Unitat de Sociolingüística de la Secció Filològica de l'IEC. Ha desenvolupat recerca sociològica amb un programa de recerca centrat en l'anàlisi empírica en sociolingüística i l'anàlisi de xarxes socials. [SPO 1](#).

Jordi Suïls Subirà (El Pont de Suert, 1968) és doctor en Filologia Catalana, amb una tesi sobre l'assoliment de competència lingüística en tres llengües a la Vall d'Aran, i especialista en sociolingüística. Fins el 2025, ha estat professor de llengua, literatura i sociolingüística occitanes i de dialectologia romànica a la Universitat de Lleida. Autor de nombroses publicacions acadèmiques, ha estat membre de l'Oficina d'Estudis de Llengua i Literatura de Ponent i del Pirineu, del Grup TRAMA, de l'Institut d'Estudis Aranesi, i coordinador del Conselh Consultatiu der Aranès. Actualment és director dels serveis territorials d'Alt Pirineu, Aran i Lleida al Departament de Política Lingüística de la Generalitat de Catalunya. [SPO 1](#).

Xavier Tenorio Segarra és llicenciat en Sociologia per la Universitat de Barcelona, Màster en Tècniques d'Investigació Social Aplicada (TISA). Actualment és tècnic de planificació lingüística del Servei d'Informació, Difusió i Estudis del Departament de Política Lingüística de la Generalitat de Catalunya. Anteriorment ha estat responsable d'estudis de Plataforma per la Llengua i investigador al Centre Universitari en Sociolingüística i Comunicació de la Universitat de Barcelona (CUSC-UB). [SPO 5](#).

Helena Torres-Purroy és sociolingüista i professora lectora al Departament de Filologia i Comunicació de la Universitat de Lleida. La seva recerca se centra en la política i les ideologies lingüístiques i l'anàlisi crítica del discurs, amb especial atenció a les llengües minoritzades, com l'occità, i al desenvolupament d'eines tecnològiques per a i l'occità aranès. És coordinadora del blog de la Revista de Llengua i Dret i membre del GRUP-TRAMA, del Grup d'Acció Llengües Minoritàries d'Aragó (GALMAr) i del Conselh Consultatiu der Aranès. Ha publicat sobre ideologies lingüístiques de comunitats

migrants, polítiques lingüístiques universitàries, internacionalització de l'educació superior i dinàmiques heteropatriarcal a l'acadèmia. [SPO 1](#).

Anna Torrijos López és llicenciada en Sociologia per la Universitat Autònoma de Barcelona (2001), Màster en Tècniques d'Investigació Social Aplicada (TISA) i Postgrau en Màrqueting Lingüístic. Va iniciar la seva experiència professional a DEP Consultoria Estratègica com a tècnica sènior en investigació sociològica i d'opinió. Actualment és la cap del Servei d'Informació, Difusió i Estudis del Departament de Política Lingüística de la Generalitat de Catalunya. Ha dut a terme l'impuls i la coordinació de l'Enquesta d'usos lingüístics de la població, dels anys 2008, 2013, 2018 i 2023. Ha publicat diversos articles en revistes especialitzades i ha coordinat publicacions com «Anàlisi de l'Enquesta d'usos lingüístics de la població a Catalunya 2013. Volum 1 i 2» (2018). [SPO 5](#).

Esteve Valls Alecha és doctor en Filologia Catalana per la Universitat de Barcelona. Actualment treballa com a professor Serra Húnter de sociolingüística al Departament de Filologia Catalana i Lingüística General d'aquesta mateixa universitat. La seva recerca ha transitat de la dialectometria social a la sociolingüística familiar, la sociolingüística educativa i la demolingüística, amb un interès especial per la competència i els usos lingüístics dels infants i joves. [SPO 5](#).

Maria del Mar Vanrell Bosch és especialista en fenòmens prosòdics i en variació lingüística en català i altres llengües romàniques. La seva recerca se centra en les interfícies prosòdia-sintaxi i prosòdia-pragmàtica, tant en parlants L1 com en llengües d'herència. Ha publicat en revistes d'alt impacte i ha treballat també en sociolingüística, especialment en la relació entre dominància lingüística i actituds. Actualment coedita *La fonologia del català* (Tirant lo Blanch) i és coautora del volum *Introducción a la prosodia y entonación del español* (Routledge). [SPO 6](#).